JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. **Zaturdag, 18 Junij.** **N°. 49.**

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE, te **Madioen** bij G. A. HOGENRAAD, te **Padang** bij H. R. VAN WIJK, Rzn. en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam**.

Prijs per half jaar voor *Batavia*........................ *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*........................ „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*........ „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*.................. „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven **franco.**

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den **Lande**.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van den 29sten Maart 1859 no. 78, is benoemd tot scheikundige voor de mineralogie in Nederlandsch-Indië, de heer C. L. Vlaanderen, te Utrecht.

Civiel Departement.

Ingetrokken:

De benoeming van den aspirant-ingenieur der burgerlijke openbare werken F. J. Brevet, tot eerst aanwezend ingenieur in de residentie Banjoemas.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de aspirant-ingenieur der burgerlijke openbare werken F. J. Brevet; met bepaling dat hij te Batavia werkzaam zal blijven tot medio Julij 1859.

Benoemd:

Tot eerst aanwezend ingenieur van de burgerlijke openbare werken in de residentie Banjoemaas, met aanwijzing van de hoofdplaats van dien naam standplaats, de aspirant-ingenieur C. W. Eekhout, thans ter beschikking te Batavia.

Militair Departement.

Ontslagen:

Uit 's lands dienst, de onder-opziener over de wagenmakers en kuipers bij den artillerie-constructiewinkel te Soerabaija J. H. de Bruijn.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie C. P. H. Overduin.

Bevorderd:

Tot eersten luitenant bij het regiment Oost-Indische cavallerie de tweede luitenant J. A. Scherens, van het regiment.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van Junij.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 2de mail-stoomer in Junij den 24sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden, zullen worden gesloten op Donderdag, den 23sten Junij aanstaande:
a. des avonds te 8 uren voor Europa, Britsch-Indië, China enz., enz.
b. des middags ten 1 ure die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Ten burele van den administrateur der tinmmijnen te Blinjoe (eiland Banka), benoodigd zijnde een klerk op een tractement van *f* 75 's maands, zoo worden degenen, die naar die betrekking wenschen te dingen en daarvoor de noodige geschiktheid bezitten, uitgenoodigd, zich, onder overlegging van getuigschriften, met franco brieven te wenden tot den Directeur van financiën.

Onder overwijzing tot- en met wijziging in zooverre van de vroeger ter zake geplaatste aankondiging, maakt de Directeur der producten en civiele magazijnen bekend, dat op Vrijdag den 8sten Julij 1859, des voormiddags te 10 uren, ten zijnen burele eene openbare uitbesteding zal worden gehouden, van de stoompakketvaart in den Oost-Indischen archipel.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt ter kennisse van het algemeen, dat in de maand Julij aanstaande, op den tweeden of derden dag, na aankomst van het stoompakketschip van Batavia te Benkoelen, aldaar voor 's lands rekening in openbare veiling zullen worden gebragt:
1137½ picols zwarte en
207 idem witte peper, of zoo veel meer als op den dag van verkoop zal blijken in 's lands voorraad te Benkoelen aanwezig te zijn.

In verband tot het bepaalde bij art. 17 van staatsblad 1849, no. 52, litt. A, brengt de Adsistent-resident voor de Policie ter kennis van wien zulks zoude kunnen aangaan, dat door den resident van Batavia, aan den pachter van het regt tot het slagten van buffels in deze residentie over het loopende jaar, is vergund geworden, het buffelvleesch voor twee-en dertig duiten het kattie, tot weder opzegging toe, te verkoopen.

De ingenieur der 1ste klasse, chef der 1ste waterstaats-afdeeling, maakt bij deze bekend, dat op aanstaanden Zondag en Maandag den 19den en 20sten dezer, de brug Pintoe-Ketjil, op Dingsdag en Woensdag den 21sten en 22sten dezer de brug bij het chinesche hospitaal, leidende naar Pekodjaan, en op Donderdag en Vrijdag den 23sten en 24sten dezer, de brug over de Siri-Gracht (Kongsi Besar), voor rijtuigen zal zijn afgesloten.

De wd. hoofd-administrateur der marine maakt bekend, dat op Zaturdag den 2den Julij 1859, aan het marine-etablissement te Soerabaija, publiek aan de meest biedenden zullen worden verkocht eenige voor de dienst der marine afgekeurde of onbruikbare balken, zwalpen, buikstukken, dolken, planken en sloepen.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den directeur van opgenoemd etablissement.

De adsistent-resident van Patjitan maakt bekend, dat op Zaturdag den 2den Julij 1859, des morgens te 9 uren, ten zijnen kantore te Patjitan, in het openbaar zal worden uitbesteed:
1°. Het doen van zware reparatiën aan de controleurswoning te Patjitan.
2°. idem aan het zee- of laad-hoofd te Koetjoer (Patjitan).
3°. idem aan de geldkamer te Panggool.
Volgens bestek en voorwaarden liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

De resident van Kediri maakt bij deze bekend, dat op Donderdag den 28sten Julij aanstaande, des voormiddags te 10 uren, ten zijnen kantore, onder nadere goedkeuring van het gouvernement, met inachtneming der bestaande voorschriften en overeenkomstig het reglement op het houden van aitbestedingen (staatsblad 1829 N°. 67), uitbesteding zal worden gehouden van verschillende leverancïen in deze residentie, gedurende het jaar 1860.

De eerstaanwezende ingenieur van den waterstaat en 's lands Burgerlijke Openbare werken te Padang maakt bekend, dat op Zaturdag den 23sten Julij 1859, des morgens te 9 uren, ten zijnen kantore aldaar, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden, wegens het verrigten van zware reparatiën aan de gevangenis te Padang, volgens bestek en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

VENDUTIEN.

Op Maandag, 20 Junij, wegens vertrek, voor het woonhuis van den kapitein de Vassy, door van Slooten, Morgan & Co.

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor de pakhuizen van de heeren Adam & Co., door John Pryce & Co.

Op Dingsdag, 21 Junij aanstaande, voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

en

Voor het commissiehuis van Gebr. Veit.

Op Woensdag, den 22 Junij, op het Heemradenplein, door Cassalette & Co.

en

Voor het commissiehuis van Abeelen, Dennison & Co.

Op Donderdag, den 23 Junij, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer J. F. Veugen, door Gebr. Veit.

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het nieuwe locaal van van Slooten, Morgan & Co.

Op Vrijdag, den 24 Junij, voor het commissiehuis van J. Spect.

en

à 2 pCt. vendusalaris, op groot Roea-Malaka, achter het commissiehuis van Abeelen, Dennison & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Boedelmeesteren te Batavia, van wijlen den chinees Ong Kiatlie.

Door de Wees-en Boedelkamer te Samarang, van wijlen H. W. C. Machaelis, hofmeester aan boord van het koopvaardijschip Elisabeth, Kapt. Harms; Bernardus Hermers, gegageerd wachtmeester; Heinrich Borrman en Cornelis van Schapen Battum, gegageerde soldaten; den Maleijer Mohamat Salech bin Abdola, den Moor Said Bawa bin Mohamat Kalipha, en de javaansche vrouw Wariedja, weduwe van den Arabier Sech Oemar bin Awal.

Door de Weeskamer te Batavia, in het faillissement van H. J. E. G. F. Hofmeijr.

Door de Weeskamer te Batavia, in het faillissement van de Arabieren Sech Mohamat bin Awab Djoas en Sech Awab bin Mohamat Djoas.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 14 tot en met den 17 Junij.

JAVA HOTEL. T. C. de Boer, van Soerabaija. — C. Riches, van de Reede. — F. F. Janssen, van Idem.

HOTEL WILLEM II. Salters, van Onrust. — Hierschman, van Soerabaija. — Harenberg, van Boni.

BLIKKEN MIE.

(*Vervolg.*)

'T Is echter duidelijk, dat beiden iets anders hebben, waaraan zij hunne aandacht wijden; en als de predikant zijn hoofd even voorover buigt en op gemoedelijken en fluisterenden toon het woord tot een derde rigt, zien wij daar den lijdenden jonkman, afgemat op het harde leger uitgestrekt, liggen.

»Medicijnen zullen u niet meer van den rand des grafs terugbrengen, mijn jonge vriend!" zegt de bezoeker, »alleen de groote Medicijnmeester zal u kunnen redden en daar stelt gij gewis uw vertrouwen in, niet waar?"

»O ja," fluistert de zieke, naauw hoorbaar.

»Er zijn oogenblikken geweest, Hij- zelf weet hoevelen, dat gij Hem willens vergeten hebt, daar zijt gij van bewust."

»Och dikwerf," kermt nu de lijder.

»Vertwijfel echter niet, zoo gij met een berouwvol hart u tot den Eenen en Algenoegzamen wendt, is er nog hoop. Hij is lankmoedig en getrouw."

»Mijne zonden zijn als bergen voor mij," zegt de zieke koortsachtig, »dat zijn ze lang reeds voor mij geweest, hooge bergen, welke ik te vergeefs heb zoeken te beklimmen, waarvan mij 't wigt loodzwaar op het harte drukte; voor mij is de mate der barmhartigheid gesloten."

»Wie heeft u dat gezegd? heeft niet de Heer- zelf verklaard, dat er vreugde is bij de engelen Gods, waar ook slechts één zondaar zich bekeert? waarom wanhoopt gij dan?"

»Misleid mij niet," zegt de kranke, doodelijk verbleekende, ik heb dit zelf eens gezegd, maar toen was mijn conscientie zuiver en alleen de reinen van harte kunnen God zien, nu zie ik Hem echter niet meer. Luister," zegt hij, »dat is mijn eenigste hoop! ik was jong, ik ging de wereld in met de beste voornemens, ik had er een, die ik meer beminde dan mijn leven, het was geen hartstogt, het was enkel liefde; ook zij had mij, hoewel niet terstond, toch niet ondnidelijk hare hand toegezegd; jaren gingen er voorbij, mijne liefde voor haar hield mij staande, totdat ik eensklaps hoorde, dat zij haar hart en hand aan een ander geschonken had. — Vergeten? die gedachte folterde mij en foltert mij nog; ik wilde mij groot houden, mij boven alles verzetten, ik zocht afleiding en ik vond ze, maar haar vergeten, dat kan ik niet, waar ik ook zijn moge; neen zij weet het zelf niet, hoe haar handelwijze mij eene onpeilbaar diepe wonde geslagen heeft, en zal zij het immer hooren? dat is mijn eenige troost, ik ben gedwongen door haar den weg in te slaan, dien ik betreden heb."

»Dwaal niet, goede vriend, men wordt nimmer genoodzaakt, ongeoorloofde middelen op te sporen, om zijn innerlijk leed te verdrijven! keer daarom nu, terwijl het nog tijd is, tot u- zelven in, wees gedurig in den gebede bij Hem, die u alleen redden kan.

»Ik durf nu niet meer tot Hem naderen," zegt de kranke, »reeds dikwerf heb ik Hem verloochend."

»Roep Hem aan met het volle vertrouwen, waarmeê een kind tot zijn vader gaat."

»Zoudt gij het willen doen?" vraagt hij gejaagd, »ja, o spoed u, bid, bid dan voor mij."

Zij, die tegenover den bezoeker gezeten is, vouwt hare handen; er ontstaan nu eenige stille oogenblikken; het armelijke zolderkamertje is binnenkamer geworden, waarin op het altaar der barmhartigheid eenige offers worden nedergelegd, waarin op de vleugelen der liefde de bede opstijgt tot voor den troon des Algenoegzamen.

(*Wordt vervolgd.*)

VENDUTIE

op Maandag, den 20sten Junij 1859,
voor de Pakhuizen van de Heeren
ADAM & Co.,
à 4 pCt. Vendusalaris,
door

JOHN PRYCE & Co.,

van eene groote partij **Lijnwaden**, min of meer door zeewater beschadigd, een groot assortiment **Chitzen, gedrukte Jaconetten, witte Mousselines, gedrukte Doeken**, enz.

voorts:

Modewaren, damast linnen Tafelgoed, echt Engelsche **Parfumeriën** van beste qualiteit, een factuur **Aardewerk**, bestaande uit **Eetservicen**, enz.

en verder:

bij kleine kavelingen, een partijtje puike **Portwijn** en circa **200 picols Koffij**. (1944)

Vendutie

Maandag 20 Junij 1859,
Wegens vertrek voor het Woonhuis van den kap'tein
De Vassy, door
VAN SLOOTEN MORGAN & Co.,
van een zoo goed als nieuwen inboedel, bestaande uit:

Spiegels en Schilderijen,

Hang- en Tafellampen, Stoelen, Kasten, Canapés, Ledikanten, Tafels,
Zilver, Cristal, glas, Porcelein en Aardewerk, voorts nog
3 Spannen goed gedresseerde en hardloopende WAGENPAARDEN,

Een goed gedresseerd Rijpaard,
2 zoo goed als nieuwe
RIJTUIGEN, TUIGEN, etc.
(1928)

VENDUTIE

op Dingsdag, den 21sten Junij 1859,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. VEIT,
op Bazar Senen, van

Wagens, Bendies, Paarden, Tuigen, Kasten, Banken, Stoelen, Tafels, Spiegels, Kroonlampen, Stolpen, eene partij Blanco Boeken en Schrijfbehoeften, Bouillon Kopjes en Schotels, IJzeren kinderledikanten, en
Eene partij **Puike Manilla Sigaren No. 2 „Cortados"** van het jaar 1858.
en verder:
Een span zwarte

MAKASSER PAARDEN.
(1927)

VENDUTIE

Op Dingsdag, den 21sten Junij 1859,
voor het Commissiehuis van
CASSALETTE & Co.,
van diverse LIJNWADEN, als:

10 kisten **Mignonetten.**
5 „ **Slendangs.**
2 „ **Kain Pandjang.**
2 „ **Imitatie Doeken.**
1 „ **Bukskins**, enz. enz.

MODEARTIKELEN,
waaronder Waaijers, Chemisetten, Kant, Fiches, Glacé Handschoenen, Borduurwol, enz.

IJZERWERKEN,
bestaande uit Hamers, Vijlen, Scharen, Hangsloten, Pennemessen, Keuken- en Slagtersmessen, Ballastschoppen, enz. enz.
10 kisten AARDEWERK,
Borden, Kopjes en Schoteltjes, Stopflesschen, enz. enz.
voorts:
Japansche Bezems en Martevanen, Fransche Provisiën in blik, Cognac in kisten van 1 dozijn; eindelijk nog
KAPLEDER, VERWDOOZEN, OUWELS, enz. enz.
benevens
10 pullen **Copal Vernis.**
(1951)

Vendutie

Woensdag, 22sten Junij,
Een aandeel in het Bataviaasch Praauwenveer.
(1984) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Op Vendutie

van Dingsdag, den 21 Junij aanstaande,
zullen voor Rekening der Bataviasche Weeskamer, als Administrerende den faillieten boedel der firma
Tölken, Voget en Co.,
nog verkocht worden:
Diverse **Lijnwaden, Glaswerk**, waaronder **Stopflesschen** van diverse **Dimensiën, IJzerwerk**, diverse **Meubels**, als:
Ameublementen, Consoles, Speeltafels, Waschtafels, Toiletten, ronde **Tafels, Kleedspiegels**, enz.
(1974) CASSALETTE & Co.

Verkoop van Preciosa's.

Op Woensdag den 22 Junij aanstaande zullen de ondergeteekenden op Vendutie verkoopen,
voor rekening van belanghebbende,
volgens annonce in dit blad, dato 1 dezer,
ten 9½ ure,
Eene belangrijke partij
BRILLANTEN, DIAMANTEN, PAARLEN,
ROBIJNEN, BLOEDKORALEN,
rijk versierde **WAPENEN**, antique **MUNTEN** en **ORNAMENTEN**, Gouden en Zilveren **SIRIEDOZEN, BUIKBANDEN, SALEPPA'S, HAARPENNEN, ARMBANDEN**, enz. enz.
Daags te voren te bezigtigen.
(1911) ABEELEN, DENNISON EN Co.

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Woensdag aanstaande, voor rekening van belanghebbende verkoopen:

6 kisten CHITZEN.
140 picols PLAATIJZER.
20 „ GIET LOOD.
1 partijtje PADDIJ en GABBA.

(1982) ABEELEN, DENNISON en Co.

HOUTVENDUTIE

Op WOENSDAG, den 22sten JUNIJ,
op het Heemradenplein,
door
CASSALETTE & Co.,
van

Balken, Dolken

en

KROMHOUTEN.
(1933)

VENDUTIE

op Woensdag den 22sten Junij 1859,
voor het Commissiehuis van
ABEELEN, DENNISON & CO.,
voor rekening van belanghebbende, zonder reserve, van
BRILLANTEN, DIAMANTEN,

Goud- en Zilverwerken.
(1960)

VENDUTIE

Donderdag 23 Junij 1859.
à 4 pCt. Vendusalaris,
voor het nieuwe lokaal van
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,
van eene groote partij
beschadigde en onbeschadigde

LIJNWADEN,
bestaande uit ongebleekte Katoenen, Katoenen Garens, Drills, Cambrics, Shirtings, Lampbollen en Onderschotels, etc. (1964)

VENDUTIE

wegens vertrek:
op Donderdag den 23 Junij,
voor de woning van den Heer
J. F. VEUGEN,
op Goenong-Sahárie, naast het woonhuis van **Raden Saleh**, door

Gebrs. Veit,

van eenen netten inboedel bestaande uit:
Kasten, Banken, Stoelen, Ledikanten, Consoles, Spiegels, Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Aard- en Glaswerk, **een Vis à Vis,**
Bendie, hardloopende wagen en
BENDIEPAARDEN.
Bijgebragte goederen, worden niet aangenomen. (1979)

HOUT-VENDUTIE.

op Vrijdag, den 24sten Junij 1859,
achter het Commissiehuis van
Abeelen, Dennison & Co.,
op Groot Roea Malakka,
tegen 2 pCt. Vendusalaris, van

3500

Djattie Houten

BALKEN.

(1961)

VENDUTIE

op Vrijdag, den 24sten Junij 1859,
voor het Commissiehuis van
J. SPEET,
van een factuur SCHRIJFBEHOEFTEN,
bestaande in: gelinieerd en gewoon Velijn Postpapier, Stalen Pennen, Bronzen en Porceleinen Pomp- en andere Inktkokers, Scheeretuis, fijne Engelsche Scharen en Pennemessen, een partij pas aangebragte

Fransche Provisiën in Blik,

fijne Longcloth SO en MH. Elephantes, grijze en witte Zijde voor Heeren Jassen, fijne zwarte Thibet en Orleans, Zijde Fluweel, gekleurd Damast Banken-bekleedsel, Bronzen Hanglampen met evenwigt, Tapijten en Alicativen.
MANILA SIGAREN IN HALVE KISTJES,
Havana en gewoon model van 1857 en 1858.
Een factuur fijne Fransche
PLATTE HOROLOGIE-GLAZEN, en
50 m. beste Toeban Sigaren in kistjes van 500 stuks, een partij Manila Stroohoeden,
enz. (1952)

OP DE VENDUTIE

van Donderdag den 23 Junij,
zullen ook worden verkocht:
12 pr.

Wagen en Bendiepaarden,

waaronder.
1 pr. **IJzeren Schimmels Macassaren.**
1 pr. **Donker Bruin.**
1 pr. **Bruine Battapaarden.**
1 **Merriepaard** hoog **4** voet **2** duim, alles toebehoorende aan den Heer
C. T. GERNLER
Administrateur van het land ***Tjipoetat.*** (1980)

Vendutie

Op Maandag, den 27sten Junij 1859,
voor het woonhuis van den WelEdG. Heer
Mr. J. Graafland op Kebon-Sirie,
door
JOHN PRYCE & Co.,
van een keurig netten inboedel.
Zaturdags te voren te bezigtigen. (1977)

HOUT-VENDUTIE

Op Woensdag, den 29 Junij,
op het Heemradenplein, door

JOHN PRYCE & CO.,

van eene groote partij:

Djattie Houten Balken,

DOODKISTPLANKEN, enz. enz.

(1978)

OP DE VENDUTIE

Van den 29sten dezer,
voor het Commissiehuis van de Heeren
Abeelen, Dennisson & Co.
zal mede worden verkocht, voor rekening des boedels van wijlen den Heer

J. PIETERSZ.

Een Erf bebouwd met een Steenen woonhuis met Pannen gedekt, staande en gelegen op de ***Voorrij***, Blok L. deel 19 No. 134, bij de verponding geregistreerd onder No. 4170.

BATAVIA, 18 Junij 1859. (1959)

VENDUTIE.

Op Maandag den 4 Julij aanstaande, zullen de ondergeteekenden, wegens vertrek, ten huize van den Heer J. A. STOK
op Tanah Abang,
VENDUTIE houden van deszelfs uiterst netten

INBOEDEL,

bestaande hoofdzakelijk uit:

Een elegant en solide bewerkt ameublement de Salon van massief mahonijhout, bekleed met rood velour d'Utrecht.

Een dito dito en medaillon voor **Boudoir**, bekleed met rood gebloemd Satijn.

Consoles met Spiegels in den voet en wit marmeren bladen.

Diverse **Tafels** met marmeren bladen.

Etagères, Toilet duchesse, Speeltafels en Knapen.

Linnen-. Hang-, Boeken- en Zilver-Kasten.

Een groote prachtige **Psyché** marquise (alles van massief mahonijhout).

Een **marmeren Eettafel** bestaande in 6 Bladen.

Een voor dit klimaat vervaardigde **Pianino** van SCHULTZE te *Leeuwaarden*.

Fraaije Spiegels, Schilderijen, Lampen en **Pendules.**

IJzeren Ledikanten voor 1 en 2 personen en voor kinderen.

Porceleinen Eet- en **Thee-Serviezen.**

Een zeer fraai **dessert Servies** met een stel glazen van **fijn geslepen Boheemsch Kristal.**

Modern **Zilver-** en **Pleetwerk.**

Wijders:

4 spannen perfect gedresseerde **Wagenpaarden.**

Een span **Vossen, Merries**, hoog 58 Eng. dn.

Een span **Isabelle.**

Twee spannen **Batta's** (buitengewoon hardloopend).

Vervolgens:

Een **Coupé** uit de fabriek van HERMANS te *'s Hage*, zoo goed als nieuw.

Een **Milord.**

Een **dito.**

Een **Vis à Vis.**

Een **Palanquin.**

Op Zondag te voren den 3den Julij *voor een ieder te bezigtigen.*

(1985) GEBRS. ROSELJE EN Co.

BRANDON & Co.

berigten de ontvangst van eene groote partij

PARIJSCHE ARTIKELEN,

als:

Hemden, Cols, Boorden, Bretels, Foulards, Hoeden, Petten, Sokken, Koussen, Borstrokken, Onderpantalons, Lakens, Pantalons-Stoffen, Vesten-Stoffen, Borduurselen voor Heeren Ambtenaren, gekroonde W. Knoopen, Statiedegens, Steeken, Wandelstokken, Zweepen, Karwatsen, Koffers in alle grootten, Reiszakken, Hoedendoozen, Scheer-Etuis, Sporen, Chabracken, enz.

Brandon & Co. blijven steeds voortgaan hunne begunstigers, in twee maal vier en twintig uren, de belangrijkste uitrustingen te leveren. (1962)

MilitaireSocieteitConcordia

THÉ-DANSANT

voor HH. Leden en hunne Dames, op Dingsdag den 25sten Junij a. s.

Namens de Directie.
De Secretaris,
(1913) BRUGMAN.

GELD-LOTERY

ten behoeve van den
Bataviaschen Schouwburg.

De Directie van het Bataviasch Tooneel brengt ter kennis van het publiek; dat de trekking der Geldloterij zal plaats hebben op **Donderdag den 30sten Junij 1859,** des ochtends ten **half 9 ure,** in de **Societeit de Harmonie,** ten overstaan van den Wd. Notaris Mr. *R. V. Heijliger*.

Inmiddels zijn nog eenige Loten verkrijgbaar bij de Heeren *J. J. Mijnssen*, Mr. *R. V. Heijliger*, *F. H. Tiedeman* en *F. G. van Bloemen Waanders*.

De Directie Voornoemd:
J. M. TIEDEMAN.
(1983) F. G. VAN BLOEMEN WAANDERS.

Bataviasche WEDLOOP SOCIETEIT.

Heeren Leden worden herinnerd, dat de wedloopen zullen plaats hebben op den

28sten, 29sten en 30sten Julij,

en dat de inschrijvingen moeten geschieden

vóór den 27sten dezer.

De Secretaris
(1940) T. PRYCE.

Spaarbank.

Gelden te verkrijgen op hijpotheek en soliede obligatiën.

De Thesaurier,
J. VAN LENNEP.
BATAVIA, 18 Junij 1859. 1966)

Zoo even Ontvangen:

VERSCHE VRUCHTEN IN KISTJES,

als:

Appelen, Tafel Rozijnen, Rozijnen zonder pitten, Amandelen, Pruimen, Abrikozen, Perziken en **Dadels,**

bij
(1963) J. BROWN.

WOODBURY & PAGE

hebben hun

PHOTOGRAPHISCH ATELIER
van Rijswijk naar Glodok

VERPLAATST,

alwaar zij tot het einde van Junij voortgaan met het vervaardigen van portretten voor Chinezen.

Europeanen, welke van deze gelegenheid wenschen gebruik te maken, wordt daartoe de gelegenheid des Woensdags aangeboden. (1945)

MAGAZIJN VAN PIANO'S,

Gang Patjenongang.

DUBRAY & Cie.,

ontvingen eenige PIANO'S van hunne fabriek te *Parijs*, vervaardigd tenbehoeve van het klimaat van Nederl. Indië. Voor derzelve soliditeit staan zij onvoorwaardelijk borg.

Zij verbinden zich hunne ***Piano's***, tegen andere te verwisselen, indien een dezer door gebrek aan soliditeit onbruikbaar werd.

Ruil en verhuur van Piano's.—Reparatie en Stemmen.—Muzijk, Muzijkpapier, Instrumenten, Snaren, etc. (1950)

ECHTE ARROWROOT,

van Cheribon,

in blikken van 10 pd. à *f* 8,— contant.

(1941) ABEELEN, DENNISON EN Co.

GLACÉ EN SATIJNEN HANDSCHOENEN,
witte SATIJNEN SCHOENEN.

(1930) Gezusters DE BRUIJN.

---

f 8,000,—,

op Eerste Hypotheek.

In leen te bekomen

bij
(1937) WILSON EN Co.
17 JUNIJ 1859.

Er bestaat bij eene familie, gelegenheid tot KOST en INWONING.

Adres lett. A. de Heeren *Lange en Co.* (1969)

Wordt gevraagd

op eene der hoofdplaatsen in de binnenlanden van Java, ***eene Gouvernante***, bekwaam om onderwijs te geven in de Hollandsche en Fransche talen, terwijl musicale kennis eene aanbeveling zal zijn.

Men kan rekenen op één ruim Salaris. Reflecteerenden gelieven zich met franco brieven onder letter T. te adresseren, Postkantoor *Samarang*. (1942)

WORDT VERLANGD

een **GOUVERNEUR** ter opleiding van een zestal kinderen. Kennis van MUZIEK, TEEKENKUNST en vreemde TALEN zal in aanmerking genomen worden.

Adres *franco* Z, te *Djokjokarta*. (1972)

Op eene der voornaamste plaatsen van JAVA wordt eene **JUFVROUW** gevraagd, om aan twee jongentjes van 4 en 6 jaren het eerste onderwijs te geven.

Adres Mevrouw **Klussman** Koningsplein te *Batavia*. (1697)

Een **Eerste Stuurman,** Nederlander, alhier wegens ziekte achtergebleven, biedt zich aan voor eene reis naar Nederland of elders.

Nadere Informatiën zijn te bekomen aan het Bureau dezer Courant. (1923)

EEN GEHUWD PERSOON,

Bekend met de **Tabaks-, Suiker- en Koffij-Cultuur,** zag zich gaarne in eene LANDELIJKE BETREKKING

GEPLAATST.

Zijne ECHTGENOOT zoude daarbij niet ongenegen zijn, zich te belasten met het **onderwijs-** en de **opvoeding van eenige jonge Meisjes.**

Adres franco brieven onder letter A R aan het bureau der *Java-Bode*. (1929)

TE KOOP Nieuwe drie koyangs PRAAUWEN,

prijs *f* **500** per Praauw bij
(1907) T. B. IHNEN.

TE KOOP **Een erf,** bebouwd met een ruim **steenen woonhuis** met dito bijgebouwen, gelegen op *Noordwijk*. Te bevragen bij

(1908) P. H. REIJNHART qq.

TE KOOP **EEN FRAAI DRAAIORGEL**
in mahoniehouten kast,

van 21 Touches, 4 Registers, 3 koperen Trompetten met Trommel en Triangel, spelende dertig verscheidene fraaije Airs, als: **Polka's, Valses, Mazurka's, Varsoviennes, Quadrilles** en eenige **Opera** stukken.

Te bezigtigen bij
BLOK EN RUZETTE,
(1910) *te Cheribon.*

TE KOOP.

Bij de ondergeteekenden
een ruime en zeer Elegante

REISWAGEN.

Uit het fabriek van *Ganthé* te Parijs.

(1932) VAN SLOOTEN, MORGAN en Co.

TE KOOP.

Het Nederl. fregatschip

VIJF GEBROEDERS,

Kapt. ***G. J. Teensma***,

groot volgens meetbrief **468 Lasten,** en dat met al deszelfs rondhouten, opstaand en loopend want, ankers, kabelkettingen, touw en zeilen en andere scheepsbehoeften, zoo als hetzelve thans ter reede is liggende.

Het schip is dagelijks, behalve **zon- en feestdagen** te bezigtigen van 7 tot 11 uur ***'s morgens*** en van 3 tot 6 ure ***na den middag.***

Informatien te bekomen te *Samarang, Soerabaija* en hier bij

de Agenten.
(1925 B. KOPERSMIT EN Co.
BATAVIA, den 15den Junij 1859.

TE HUUR
TWEE KAMERS.

(1957) Adres H. MUTTER.

TE HUUR **Twee of drie** ineenloopende **Kamers** met Stalling voor twee paarden, ***op Rijswijk.***
Adres onder Letter W.

(1959) H. M. VAN DORP.

De Ondergeteekende heeft de eer kennis te geven, dat hij van heden af alhier heeft

OPGERIGT EEN VERKOOP-
en
COMMISSIEHUIS onder de firma

ACHILLE BEDIER,

in het locaal vroeger geoccupeerd door de Heeren **van SLOOTEN, MORGAN & Co.**

(1926) A. BEDIER.

Met onderling goedvinden heeft de Heer ***JOHN PARKER*** opgehouden gemagtigde te zijn van den ondergeteekende, en in diens plaats als zoodanig opgetreden de Heer ***L. R. IVERNEL.***

(1953) W. KUIJPERS.

Wegens vertrek van den Heer ***E. C. Heydorn***, is de hem verleende Procuratie, met onderling goedvinden, ingetrokken.

ARNOLD & ZONEN.

BATAVIA, 15 Junij 1859. (1921)

De Heer **L. Meijer** heeft onze Generale Procuratie.

ARNOLD & ZONEN.

BATAVIA, 15 Junij 1859. (1922)

De Heer **E. C. Heijdorn** heeft onze Generale Procuratie.

(1934) ARNOLD BIK & Co.

CHERIBON, 15 *Junij* 1859.

NOTHERN ASSURANCE COMPANY.

Opgerigt in 1836.

VOOR BRAND- EN LEVENSVERZEKERINGEN.

Kapitaal 1,295,760 Pd. St.

De ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor **Java** en de omliggende **Nederlandsche Bezittingen**, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

MORGAN, MELBOURN en Co., *Batavia.*
MAJOR, MATZEN en Co., *Soerabaija.*
(1950) W. MAJOR en Co., *Passaroeang.*

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te LONDEN sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.**, zoomede op **Suiker-, Koffij- en Thée-Etablissementen**, tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . 1°/° 's jaars.

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . . ½°/° »

uiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. ¾°/° »

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . 1°/° »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1¼°/° »

Op Schepen, liggende op Reeden. . . . 1°/° »

E. MOORMANN & Co., te *Batavia.*
C. DAMNITZ & Co., te *Samarang.*
(1949) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija.*

JAVA-BODE

H. H. inteekenaren op bovengenoemd Blad, die genegen zijn met hun abonnement voor het **Tweede halfjaar 1859** voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor ***Franco*** toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het Tweede halfjaar:

voor Batavia	*f* 12,50
„ Java	„ 15.—
„ de Buitenbezittingen	„ 17,50.
„ Nederland	„ 22,50.

Brieven ***franco*** aan *den Administrateur,*
(1946) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en storting voor dat Blad kan ook geschieden bij **de Groot, Kolff & Co.** en **G. C. T. van Dorp** te *Samarang*, **E. Fuhri & Co.** te *Soerabaija*, **Weijermans & Co.** te *Pasoeroean*, **Blok & Ruzette** te *Cheribon*, **G. A. Hogenraad** te *Madioen* en **H. R. van Wijk, Rzn.** te *Padang.*

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn onschatbare geneesmiddelen voor alle ongesteldheden eigenaardig aan warme klimaten, bijzonderlijk voor die welke voortvloeijen uit eenen ongezonden toestand der lever en eenen tragen bloedsomloop, Gal, hoofdpijn, winderige uitrekkingen, zuurheid der maag, hartklopping, verstoorde rust en algemeene verzwaktheid worden allen spoedig genezen door deze onvergelijkelijke Pillen. Zij werken voornamelijk op de maag en de lever, gevende aan het inwendige sap deszelfs ontbindende krachten terug en veroorzakende eene regelmatige beweging van gezonde gal. Het bloed, vroeger besmet door de ziekelijke afzonderingen der lever, volkomen gezuiverd zijnde door deze Pillen, spoort ieder orgaan tot deszelfs geregelde actie aan, en verschaft op nieuw voedsel, in plaats van vergift, aan het ligchaam, waardoor het vleesch deszelfs oorspronkelijke hardheid herkrijgt.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	»	F. Neumann.
» Djocjocarta	»	Buijn & Co.
» Soeracarta	»	W. Veldman.
» Salatiga	»	F. Kruthoffer.
» Tagal	»	Wed. Dort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» Cheribon	»	M. Blok,
» Samarang	»	H. L. de Lyon, de Groot, Kolff, & Co. en

bij de hoofdagenten Soesman & Co. (1914)

238ste Nederlandsche

STAATS-LOTERIJ.

Voor de TWEE LAATSTE KLASSEN, waarin de Hoogste prijzen van

***f* 100,000 en *f* 50,000,—**

Heel lot	. . . . à *f*	**100.—**
Half „	. . . . „ „	**50.—**
Kwart „	. . . . „ „	**20.—**
Tiende „	. . . . „ „	**10.—**

BATAVIA, 1859.

(1854) H. M. VAN DORP.

Ballons Grimaciers,

Een splinternieuw SPEELTUIG, ontvangen bij

(1918) G. KOLFF EN Co.

HET REGLEMENT OP DE MILITAIRE ADMINISTRATIE IN NEDERL. INDIE,

met alle bijvoegingen en alteratiën, bijgewerkt tot heden, ad *f* 50,—

Te bevragen bij

(1916) G. KOLFF EN Co.

Debiteuren en Crediteuren van wijlen **J. A. Bannier,** in leven 1sten Luitenant der Infanterie, worden verzocht binnen den tijd van drie maanden betalingen of aangiften te doen aan

De Commissarissen in den boedel,
L. H. J. WOLLWEBER, 1en Lt.
C. H. C. DUMONT, 2en Luit.

WILLEM I, den 30sten Mei 1856. (1917)

STOOMBOOTDIENST.

Naar Samarang en Soerabaija,

op den 20 Junij.

Nadere informatiën bij

(1947) W. CORES DE VRIES.

Het Stoomschip Menado,

kapt. **A. COUTERON,**

zal 2 maal 24 uren na aankomst der Landmail via **Bencoelen** naar **Padang** vertrekken.

Informatien bij

(1976) W. CORES DE VRIES.

Het Stoomschip

BANDA,

kapt. **VOGEL.**

Vertrekt den 20 via **Cheribon,** en **Samarang** naar **Soerabaija.**

Informatiën bij

(1975) W. CORES DE VRIES.

STOOMBOOT SAMARANG PACKET

vertrekt den 25 Junij naar

Samarang via Pekalongan.

De Agenten,
(1955) LEVERT EN Co.

Het Stoomschip ***KONINGIN der NEDERLANDEN***, kapt. **E Lewis**, vertrekt Zondag **26** dezer naar

SAMARANG EN SOERABAYA,

de Agenten
(1981) MACLAINE, WATSON en Co.

STOOMBOOT OENARANG.

Het vertrek dezer boot gedurende deze en de volgende maand is thans geregeld als volgt:

van SAMARANG naar BATAVIA,
30 Junij.
van BATAVIA naar SAMARANG,
26 Junij.

des morgens ten 8 ure precies.

Nadere informatiën te bekomen bij

de Agenten,
(1948) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar Rotterdam

wordt aangeboden met het snelzeilend Fregatschip

SUSANNA,

Kapt. E. VONCK.

Door hare doelmatige en prachtige inrigting beveelt deze bodem zich zoowel voor familien als enkele personen bijzonder aan. Het schip vaart een bekwaam Doktor en zal tegen 15 Julij a. s. vertrekken.

Informatien bij

(1958) VAN OMMEREN, RUEB EN Co.

Voor Passagiers naar Nederland

wordt aangeboden het Nederlandsch schip

CORNELIA EN HENRIETTE,

Kapt. S. van der Meij.

Dit Schip biedt uitmuntende inrigtingen voor Passagiers aan, zijnde voorzien van eene ruime kajuit en lugtige hutten, en vaart eenen geëxamineerden Scheepsdoctor.

Het vertrek is bepaald tegen het einde dezer maand.

Adres bij

de Agenten,
(1943) PAINE, STRICKER EN Co.

Nederlandsch Clipperschip

ELECTRA,

Kapt. H. WEGMAN.

Met bovengenoemd extra **Snelzeilend Campagne Clipper Fregatschip** wordt eene uitmuntende gelegenheid aangeboden voor ***Passagiers naar Nederland.***

Het schip is speciaal voor den overvoer van Passagiers uitgerust, voorzien van een aantal groote hutten, beddegoed en daarbij behoorend linnen en vermag door deszelfs ruime en luchtige inrigtingen en verdere geriefelijkheden, in alle deelen eene bijzondere aanbeveling, varende hetzelve ook eenen geëxamineerden docter.

Het vertrek zal waarschijnlijk in de tweede helft der volgende maand plaats hebben.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het Marine Hôtel of bij

de Agenten,
(1968) MACLAINE, WATSON & Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

wordt aangeboden met het Ned. Schip

CORNELIS GIPS,

Kapt. ***M. van Rijn van Alkemade.***

Deze bodem is bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van familiën en enkele personen en zal in den aanvang van Julij de **reis** naar Nederland aanvaarden.

Nadere Informatiën zijn te bekomen alhier, te Samarang en te Soerabaija bij *De Agenten,*
(1924) B. KOPERSMIT EN Co.

Passage naar Rotterdam

wordt aangeboden met het Campagne Fregatschip

JEDO,

Kapitein **W. VAN DER HOEVEN.**

Deze bodem, welke zich door ruime en luchtige inrigtingen bijzonder aanbeveelt, is thans ladende te Samarang, en zal in het begin van Julij van hier vertrekken.

Het Schip voert een' bekwamen Scheepsdoktor.

Voor nadere inlichtingen vervoege men zich bij den Gezagvoerder, de Heeren DORREPAAL EN Co. te *Samarang,* of alhier bij

(1935) *de Agenten,* J. CEZARD EN Co.

Vracht naar Soerabaija

direct, met het Ned. Schip

ALIDA MARIA,

Kapt. **J. DE VRIES.**

om in het laatst der volgende week te vertrekken.

Adres bij

(1936) HAAGER & SCHUURMAN.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 18 Junij 1859, No. 49.

BATAVIA.

Gisteren, den 17den dezer, werd de verjaardag van H. M. de koningin der Nederlanden hier op de gebruikelijke wijze gevierd. In den namiddag voerden de corpsen hoornmuziek op het Waterlooplein verschillende muziekstukken uit, en des avonds had er bij Z. E. den Gouverneur-generaal een Bal en Souper plaats, dat naar men ons mededeelt, zeer geanimeerd was. Het paleis Z. E. was op zeer smaakvolle wijze geïllumineerd. Aan het souper stelde Z. E. een toast in op de geliefde vorstin, waarin voor H. M. en het geheele vorstelijk huis de beste wenschen ontboezemd werden, welken feestdronk door de aanwezigen luide werd toegejuicht en bewijze hunner genegenheid voor het vorstelijk geslacht.

— Woensdag, den 15den dezer, had alhier de plegtige begrafenis plaats van den Heer J. C. Teengs, wiens onverwachte dood wij in ons vorig no. mededeelden. Een menigte vrienden en bekenden van den algemeen geachten en beminden overledene had zich ten sterfhuize verzameld. Bij de groeve sprak de heer Adèr, predikant bij de Euangelische gemeente te dezer stede, eenige hartelijke woorden, waarin hij op den overledene wees als voorbeeldig echtgenoot, staatsburger en christen, wiens leven steeds de strekking had getoond, van zooveel en zoo goed mogelijk te werken, bezield als hij geweest was van vurige liefde tot en vast vertrouwen op den Allerhoogste. Ten slotte wenschte de geroerde spreker den eveneens geroerden aanwezigen toe, te mogen sterven als de afgestorvene, wiens laatste woorden waren: »wat God geeft, is welgegeven."

Hierop verzocht de heer der Kinderen, 1e. redenaar van de loge: *De ster in het Oosten* te Batavia, de talrijk aanwezende leden dier loge, namens den regerenden meester, eenige oogenblikken te verwijlen bij het graf van den overleden broeder. De redenaar schetste hem — voor zoover dit hier geschieden kon — als vrijmetselaar, die de leer der orde in zijne ziele droeg en haar door zijn leven in beoefening had gebragt; die steeds ijverig en onvermoeid bij den arbeid was geweest, wiens bedaarde zachtheid zoo dikwijls was gebleken, en die thans voorzeker reeds het loon had ontvangen, voor den waren vrijmetselaar weggelegd. De spreker eindigde met den ons ontrukten broeder vaarwel toe te roepen, dat door de broeders met Amen beantwoord werd. Hierop traden zij, in diep weemoedige stemming, op den grafkuil toe en strooiden bloemen op de lijkkist, en allen verlieten getroffen den Godsakker.

— De zaak van de gevangenneming op de mailboot (zie ons No. van Zaturdag, 11 Junij ll.), met hare oorzaken, is onjuist, en daarom maken wij gebruik van het volgende, ons ter rectificatie van het vorig berigt toegezonden.

Bedoelde heer was *niet* met zijne finantien in de war geweest, maar had een proces gehad met de weeskamer over een bijlard. Na over en weer pleiten, appelleren, enz. enz. eindigt het geding met een vonnis van het Hof alhier, waarbij aan bedoelden heer zijn eisch ontzegd en hij veroordeeld werd in de kosten. De aldus afgewezen eischer (die niet wel bij zinnen is) beweert, dat het Hof de wet niet kent, dat zijn advocaat het proces verspeeld heeft, en gaat het Hof, de Weeskamer, enz. beleedigen. Eindelijk besluit hij, den koning in persoon te gaan overtuigen van de onkunde van 't Hof en hij weet verlof te bekomen. Intusschen waren de proceskosten nog niet betaald, en de advocaat, die ze te vorderen had, wachtte te vergeefs op eenig voorstel. Toen deze nu in de Courant het aanstaand vertrek van zijn schuldenaar las, liet hij hem te Cheribon bevel van betaling doen en executie dirigeren. In weerwil van alle tegenwerping was hij genoodzaakt, de proceskosten, ten bedrage van *f* p. m. 800, te voldoen; doch hij beleedigde bij deze executie den griffier, en daarom is hem het vertrek naar Europa belet, zonder dat hij gevangen genomen is.

— Wij deelen het volgende vooral mede, dat, ofschoon reeds een week of drie geleden, ons thans eerst bekend werd.

Omstreeks dien tijd dan, vervoegde zich een inlandsch kind, netjes in 't zwart, door een jongen gevolgd, bij eenige ingezetenen alhier, met een briefje, waarop met nagemaakte drukletters geschreven was: *Voor de armen.* Sommigen, in het denkbeeld, dat het een diaken was, die de gewone collecte kwam doen, hebben hunne gift gegeven, en zoo deze schaamtelooze oplichterij doen gelukken. Wij vermelden dit ter waarschuwing, doch voegen er tevens bij, dat de diakenen der verschillende gemeenten voorzien zijn van bussen, waarin men zijn gave stort, benevens van een *werkelijk gedrukt* briefje: Voor de armen, en tevens, dat deze collecten vooraf in de Javasche Courant bekend gemaakt en door de particuliere bladen overgenomen worden.

Van gouvernementswege is te Padang uitbesteed het transport, van 1 Augustus 1859 af tot ultimo Julij 1864, van gouvernementskoffij uit de pakhuizen te Moeara-Spongi, Kotta Nopar, Laroe, Si-Aboe, Penjaboengan en Tanah-Batoe naar Natal over zee naar Padang; zoomede van gouvernements zout van Padang naar Natal, tegen de volgende prijzen, als:
de koffij, tegen *f* 5.50 per picol.
het zout, » 2.50 » »

Japan. Ten vervolge van het voorkomende in de Javasche courant van 18 Mei jl., no. 40, deelen wij mede, dat de Nederlandsche commissaris in Japan met den gouverneur van Nagasaki eene schikking heeft getroffen, ten gevolge waarvan de geldkamer de wisseling van dollars en andere vreemde munten tegen papieren geld heeft hervat.

Dit papieren geld, in ruil van vreemde munt verstrekt, wordt eerst verzilverd met 4 Julij aanstaande.

Deze schikking opent de gelegenheid, om den handel met kracht voort te zetten. (*Jav. Cour.*)

LUXEMBURG.

De regering van dit groothertogdom heeft een teeken was leven gegeven door de rigting van den spoorweg van Luxemburg naar Trier goed te keuren, in een geest, die zeker in strijd is met de wenschen der meerderheid van de Kamer. Twee rigtingen stonden tegenover elkander: de eene liep door de vallei van de Syre, waar zich verscheidene industriele etablissementen van groot gewigt bevinden, welke slechts langs de gewone wegen hunne transporten kunnen bewerkstelligen; de andere liep door de vallei van de Moezel, eene bevaarbare rivier, en welke vallei geene andere industrie bezit dan de wijnbouw. De laatste lijn, welke 5 kilomètres langer is, is aangenomen. De exploiterende maatschappij moest dit wenschen, omdat, hoewel de lijn langer is, zij niet meer kost dan de andere, en daar het transport per kilomètre berekend wordt, is de langste weg de meest voordeelige. Aan den anderen kant verdenkt men de regering, dat zij naar aanleiding van staatkundige overwegingen gehandeld heeft. Tijdens de verkiezingen in November ll., moet men te Grevenmacher een brief hebben gelezen, waarin gezegd wordt, dat de houding van de cantons van de Moezel bij de verkiezingen wel van invloed zoude kunnen zijn op de rigting van den spoorweg. Deze omstandigheid is aan de Kamer medegedeeld door den heer N. Metz, die, daar de minister het bestaan van den brief ontkende, eene enquête heeft gevraagd, welke naar het schijnt echter niet heeft plaats gehad, want men heeft er niet meer van hooren spreken. Thans is de spoorwegkwestie beslist, doch de minister van openbare werken zal moeite hebben, om zich-zelven te regtvaardigen, te meer daar het van eene algemeene bekendheid is, dat de ingenieur van den staat, die belast was een rapport betreffende de verschillende rigtingen van den spoorweg uit te brengen, zich verklaard heeft ten gunste van die rigting, welke niet door de regering is aangenomen.

De minister van openbare werken is voor eenigen tijd te Frankfort geweest, en wel in het belang van den spoorweg. De Bondsdag is alles behalve gunstig jegens Luxemburg gestemd en dit is ook duidelijk, als men weet, dat de lijnen van Frankrijk en Belgie reeds dit jaar in exploitatie kunnen zijn, terwijl aan de lijn naar Pruissen nog niet is begonnen. Men verzekert dan ook, dat men heeft moeten beloven laatstgenoemden spoorweglijn binnen een jaar gereed te hebben, terwijl eerst was goedgevonden, dat die in twee jaren voltooid zoude zijn.

Eene groote dienst is aan Luxemburg bewezen door het Nederlandsche lid van de militaire commissie bij den Bondsdag, den heer van Panhuys. Deze dienst bestaat in eene aanzienlijke vermindering van de kosten van fortificatie, welke van Luxemburg gevorderd worden, omdat de spoorweg door de vesting loopt. Eerst had men 1½ millioen francs gevraagd; naar men zegt, zal thans slechts de helft van die som gevraagd worden.

In de politiek heerscht nog altijd dezelfde stilte. Het ministerie doet niets van zich hooren en het door de kamer aangenomen budget is nog altijd niet openbaar gemaakt. De regering heeft tot nu toe van het onveranderlijk budget geleefd, doch het is te voorzien, dat die hulpbron weldra zal zijn uitgeput en dan zal men wel tot een of ander besluit moeten komen.

ENGELAND.

Londen, 20 April. Een geduchte trein van achttienponders stukken geschut, benevens ammunitiewagens en verder toebehooren van vier belegerings-batterijen, verliet gisteren Woolwich, om naar Colchester en Chichester te worden overgebragt. Elk stuk geschut werd door 12 paarden getrokken, en de vier batterijen vereischten 500 paarden. Ieder station van het zeewezen, zegt het verslag, is thans vermeerderd met twee sterke batterijen, die de geheele kustlijn in een staat van verdediging stellen tegen alle onverwachte aanvallen.

In een der ochtendbladen vindt men het berigt van een ontdekten moordaanslag op den franschen keizer, die te Rijssel door een dweeper beraamd geworden en uitgegaan zou zijn van de geheime vereeniging *la Marianne.* De misdadiger zou in de kerk des Petits-Pères gevat zijn geworden. Ook leest men van een ernstig verschil tusschen graaf Walewski en lord Cowley.

Een telegram uit Turijn meldt, dat Sardinië, ten bewijze van zijn vredelievenden zin, gehoor heeft gegeven aan de wenschen van Engeland en Frankrijk en het beginsel van ontwapening aanneemt, om de bijzonderheden later in het congres te doen behandelen. Lord Clarendon zeide eergisteren avond, dat eene ontwapening van Sardinië aan Victor Emanuel zijne kroon zou kosten. Volgens den *Times,* wordt er nog antwoord verwacht uit Weenen op het laatste voorstel van het engelsche cabinet, waarvan lord Derby sprak, doch hetgeen hij niet kon noemen.

De gisteren medegedeelde aankondiging der prorogatie van het Parlement heeft veel ontevredenheid verwekt bij de liberale partij en bijna algemeen, uithoofde de toon daarvan een blaam schijnt te werpen van kwaadwilligheid op de kroon, door het bewind van 's rijks aangelegenheden te belemmeren. De oorzaak van die belemmering, de kwestie van parlementaire hervorming, wordt in het geheel niet genoemd, en de ontbinding doet zich voor in den vorm van een straf voor de oppositie-leden, die niet slechts even als de anderen verpligt zijn aanzienlijke kosten te maken bij gelegenheid der nieuwe verkiezingen, maar waarschijnlijk nog grootere, uithoofde de gouvernements-partij zekerder is van haar standpunt. Zie hier wat de *Times* onder anderen zegt omtrent de proclamatie van ontbinding.

»De drooge kortheid van de koninklijke toespraak en de eenheid van het onderwerp, waartoe het zich bepaalt, werpt het denkbeeld op van eene belangrijker verandering in de staatsrigting van dit rijk, dan waarvan men algemeen is bewust. Dit beroep der natie grondt zich niet, zoo als al zulke beroepen vroeger deden, op eene redelijke vooronderstelling, dat het Lagerhuis is afgeweken van de begınselen, die tijdens zijne verkiezing bovendreven, of dat het niet langer het openbare gevoelen vertegenwoordigt. Onder die omstandigheden is eene ontbinding een redelijk middel tot een prijzenswaardig doel. Alsdan is de maatregel constitutioneel, daar hij verstandig en natuurlijk is. Doch lord Derby maakt in zijne toespraak, aan den voet van den troon gehouden, aanspraak op een constitutioneel karakter van.... wat? Van een beroep, dat onvermijdelijk de moeijelijkheid, die men als oorzaak er van opgeeft, in denzelfden toestand laat? Zeker zullen we dezelfde stemmingen en herstemmingen in Junij hebben, die in Maart het regeren ondoenlijk maakten. Er zal in de aanstaande Parlementsvergadering zeker eene meerderheid bestaan tegen een maatregel, gelijk aan de ministeriële reform-bill."

De *Times* besluit dus, dat de ontbinding niet zuiver constitutioneel is, en ten hoogste dienen kan, om aan de ministers de kans te laten, door onvoorziene omstandigheden in Europa, aan het roer te kunnen blijven. Het blad komt tevens tot eene andere, en hoewel eenigzins gedwongen, belangrijke aanmerking, die in de volgende regelen is uitgedrukt:

»Het is dus mogelijk, dat lord Derby-zelf den weg aanwijst, natuurlijk zonder er bewust van te zijn, tot grootere politieke veranderingen, dan zelfs vervat zouden wezen in eene uiterst ruime reform-bill. Een toestand van zaken in het Parlement, die erkend wordt als eene blijvende, verhindert den gang der wetgeving en verpligt tot veelvuldige parlementsontbinding. Te oordeelen naar graaf Derbys eigen formulier, zou die ontbinding jaarlijks moeten geschieden. Alzoo toont het hoofd der conservatieve partij, die van zijne jeugd een hervormer was, het pad aan, dat tot eenjarige parlementen leidt. Wij zouden zeer aarzelen, om tot zulk een besluit te geraken. In Engeland te leven met een jaarlijksche verkiezing zou te naauwernood dragelijk zijn. De menschelijke natuur onderwerpt er zich thans aan, even als zij zich onderwerpt aan mazelen en andere kwalen, daar zij zich niet dikwijls herhalen. Doch als de zitting voorbij is en het vermoeide parlementslid aan zijne vrouw en kinderen, aan de jagt, aan jaarlijksche bezoeken, aan het landleven of aan een continent en de reis derwaarts denkt, dan zullen het verkiezingswerk en de verkiezingen, met al de onaangenaamheden daaraan verbonden, voor hem zijn, wat het laatste ons-gewigt voor den rug van den kameel is. Nogtans is dit de strekking van lord Derbys handelwijze. Reeds begint men te verzekeren, dat er eerlang een reform-bill zijn moet en eene ontbinding in den zomer van 1860, en voor zooverre wij kunnen zien, zal dit elken zomer herhaald moeten worden. Alzoo zullen we jaarlijksche parlementen hebben, niet ten gevolge van aandrang van buiten, maar uithoofde van inwendige parlementaire verdeeldheden in het Lagerhuis, en van de weigering dier vergadering, om zich steeds in kleinere en kleinere afdeelingen te splitsen."

De voorstelling van dezen parlementairen toestand is verre van bemoedigend en schijnt gegronde reden van bezorgdheid op te leveren. Aanstaanden Zaturdag zal het Parlement ontbonden worden.

De ophanden zijnde beroeringen, immer aan de verkiezingen verbonden, schijnen, vooral na de ministeriële voordragt van eergisteren avond, aan het publiek eene afleiding bezorgd te hebben voor zijne belangstelling in de congreskwestie, die, volgens de fransche en sardinische berigten, thans op een goeden voet staat, en te Londen ziet men nu het congres binnen veertien dagen of vroeger te gemoet; doch het vertrouwen in de verrigtingen is geweken of ten minste zeer verzwakt.

Terugkomende op de ministeriële woorden van graaf Derby, die sprak van het beschermen der engelsche belangen in de Adriatische zee, merkt de *Times* aan: »Wanneer er iets in de europesche aangelegenheden als zeker kan beschouwd worden, dan is het de vastberaden tegenstand van Engeland opzigtelijk elke mogendheid, die dreigt Europa te willen beheerschen, en tevens dat die poging van wederstand eindelijk gelukken zal, welke opoffering van bloed, schatten of tijd er ook aan verbonden mogen zijn."

— De Frejee-eilanden, waarvan de oppermagt aan de koningin van Groot-Brittannië zal aangeboden worden, zijn 211 in getal, onder welke 80 bevolkt zijn. Het grootste meet ongeveer 860 mijlen omtrek, en het tweede 300 mijlen. Zij liggen in den Stillen Oceaan, op den regtstreekschen weg naar Australië, Panama en Britsch-Columbië. Bijna al deze eilanden hebben eene haven, waarin zij de grootste schepen kunnen ontvangen. Frejee ligt op 1500 mijlen afstand van Sydney en op ongeveer 1000 mijlen van Nieuw-Zeeland; het is het hoofd en het hart van Polynesië.

Tusschen haar en de Engelsche koloniën, ligt het Fransch eiland Nieuw-Caledonië, langs denzelfden kant der Hebriden; langs den anderen kant ten Noorden en ten Oosten, liggen de Zeemans-, de Vriendschaps- en de Gemeenschaps-eilanden. De uitgestrektheid der twee grootste eilanden is bijna gelijk aan België, en die van al de eilanden aan Nederland. Het klimaat is gelijk aan Ceylon. De voortbrengselen zijn menigvuldig en overvloedig. Aan het comité van spinnerijen te Manchester is laatst door lord Malmesbury een staal katoen gezonden, en het heeft erkend, dat die katoen 7 tot 12 pences het pond waard was. In de laatste tijden zijn 50 à 60,000 inlanders tot het Christendom overgegaan.

FRANKRIJK.

Parijs, 16 April. De Babylonische verwarring duurt voort, en de tegenstrijdigste berigten doorkruisen elkander. Zoo verhaalde men heden in één adem, dat het congres thans, en wel onder voor Oostenrijk gunstige voorwaarden, bepaald was, dat graaf Walewski en de markies de Villamarina, in een langdurig onderhoud met lord Cowley, aan dezen verklaard hadden, dat Piëmont zich niet zal ontwapenen, zoo lang het niet onvoorwaardelijk tot het congres zal worden toegelaten, en dat Frankrijk niet bij magte is, Oostenrijks eisch tot ontwapening van Piëmont te ondersteunen, terwijl *pour la bonne bouche* eindelijk verzekerd werd, dat een escader naar de Middellandsche zee gestevend was. Ten aanzien van het eerste punt, kan ik u mededeelen, dat bij het ministerie van buitenlandsche zaken nogtans bij voortduring de gegrondste hoop op eene

spoedige opening van het congres bestaat. Het orgaan van graaf Walewski, het dagblad *le Pays*, bestrijdt dan ook met alle mogelijke wapenen de bedenkingen, die daartegen in de jongste dagen door *la Patrie* zijn in het midden gebragt.

Het blad gaat zelfs zoo ver te willen weten, dat de zittingen der diplomaten den 30sten April of hoogstens 2 Mei te Carlsruhe een aanvang zullen nemen, terwijl de gevolmagtigden-zelven te Baden zouden resideren. Men voegt er nog bij, dat graaf Walewski reeds het hotel van den heer Dolfuss te Baden zou hebben gehuurd. Meer dan hopen kan men echter voorshands niet, dan dat deze lichtzijde de ware moge zijn, en dat het tegenwoordige diplomatische schaakspel ten spoedigste plaats moge maken voor het congres, mits de tactiek der list daarbij niet meer worde gebezigd. Zijn de gevolmagtigden eenmaal bijeen, en de krijgstoerustingen voorloopig gestaakt, dan zal de vrees voor oorlog althans veel verminderd zijn. Overigens zal men de eerste beraadslagingen moeten afwachten, om met meer zekerheid te kunnen oordeelen, of het waar is, gelijk men den markies d'Azeglio en den heer Nigra, chef van graaf Cavours cabinet, beiden heden hier aangekomen, wil navertellen, dat Oostenrijk, Engeland en Piëmont het volkomen eens zijn, nopens hetgeen op het congres moet worden besloten.

Wat de beursweek betreft, zij sluit over het geheel oorlogzuchtig. Voor naauwelijks acht dagen hield men de rente tot 68 voor den laagsten congres-cours. Heden is het vooruitzigt daarop veel verminderd. In plaats van congres, sprak men heden van oorlog, zoodat de beurs zich nolens volens wel op den voet van krijg moest brengen. De coulisse is het mousserende schuim der publieke opinie, de onstuimige zee der geruchten en van het alarm, zij is geen orgaan der stemming, maar oefent daarop toch een belangrijken invloed uit. In oorlogstijden zou zij voor de regering en voor haar stelsel in het algemeen zeer lastig kunnen worden.

Rust is de eerste burgerpligt. Daarom acht de regering het raadzaam, de koortsachtige opgewondenheid der beurs nu en dan te doen bedaren. De verblufte coulissiers, wien de policie de boeken heeft ontnomen, zien er uit, als werden zij naar Cayenne geëxporteerd. Inderdaad vereert de policie ieder beurs-individu met hare onheilspellende of ten minste angstbarende opmerkzaamheid.

Eene uitzondering op de daling der fondsen maken in het algemeen nog de spoorweg-actiën, ten gevolge der gunstige ontvangsten. Hieruit zou men de gevolgtrekking maken, dat het handels-verkeer minder gestremd is dan wel verzekerd wordt. Doch men verlieze niet uit het oog, dat de militaire transporten een belangrijk contingent tot die vermeerderde ontvangst der spoorwegen leveren. De berigten uit Lyon zijn nogtans ten aanzien der industrie aldaar bevredigend. De voorraad ruwe zijde bedraagt te naauwernood het derde van dien ten vorigen jare, niettegenstaande in het algemeen veel uit China is ingevoerd geworden. Daaruit kan men besluiten, dat er in het vorige jaar zeer veel bewerkt is. De duurte der ruwe zijde zou het verbruik dier stof onmiskenbaar veel moeten verminderen, indien de weelde daarmede niet gelijken tred hield. In het entrepot te Lyon lagen, op den 31sten Maart, 337 balen met een gewigt van 32,944 kilos.

Na deze kleine commerciële excursie, keer ik nog eenige oogenblikken tot de waarlijk *question brûlante* van vrede of oorlog terug. Ook Dr. Véron zal thans de Italiaansche aangelegenheden bespreken; onmogelijk toch kon hij bij Girardin achterblijven, en zal vermoedelijk zijne brochure, even als deze pleegt te doen, terstond in de derde en vierde oplaag laten verschijnen; zijn thema is het volgende: *Frankrijk is de keizer*, van 's keizers stoffelijk en intellectueel welzijn hangt niet alleen de rust van Frankrijk, maar ook die van Europa af. Maar de keizerlijke dynastie is door den oorlog nog niet gewijd, bij gevolg moet Europa zich voor den krijg verklaren, dat wil met andere woorden zeggen, zich door Frankrijk laten slaan, opdat de keizer, Frankrijk en Europa bloeijen! Doctor Véron schijnt de dialectiek van zijn beroemden collega, in Molière's *malade imaginaire*, grondig te hebben bestudeerd.

Eenmaal aan het schertsen over eene zoo ernstige zaak, veroorloof ik mij, u mede te deelen, dat ook Méry, de romanschrijver en dichter, zich overtuigd houdt, dat de oorlog onvermijdelijk vast besloten is. De reden, die hij daarvoor opgeeft, is trouwens eene geheel andere en vrij beslissend! De regering heeft namelijk, voor eenige maanden, twee veldslagen bij Horace Vernet besteld, die er reeds lang mede bezig is. Hij heeft twee overwinningen geschilderd, die onze troepen in Italië behaald hebben. Zijn arbeid is bijna voltooid, er ontbreekt nog slechts het beeld van den opperbevelhebber aan..: gij begrijpt dus, dat de oorlog noodzakelijk is!!

Nog iets nieuws. De Italiaansche politiek van den keizer, inzonderheid, zoo als zij in het vlugschrift van de la Guéronnière: *Napoleon III en Italië*, is ontwikkeld, wordt eerst tegenwoordig hevig door een gedeelte der geestelijkheid aangevallen. In de kerken, zelfs in die der hoofdstad, wraakt men de goddeloosheid en ketterij der meeningen, die in dit geschrift over het kanonieke regt en het pausdom ontwikkeld worden.

De derde conferentie, betrekkelijk de kwestie der Donauvorstendommen, zal eerst na Paschen worden gehouden. Men wacht namelijk het eindgevoelen of, beter gezegd, het protest van Oostenrijk en Turkije af, nopens de meening, of het compromis van de Engelsche, Fransche, Russische, Pruissische en Sardinische gevolmagtigden in de tweede zitting op Woensdag jl., dat de dubbele verkiezing van kolonel Kusa in overeenstemming met de conventie van 19 Augustus gebragt en mitsdien goedgekeurd moet worden.

Opmerkelijk is het intusschen, dat noch de baron Hubner, noch de heer Mussurus, zich tot hiertoe tegen deze goedkeuring en het daarvan opgemaakte protocol verzet hebben.

— De toezegging van een jaargeld van 6000 francs, door den Sultan van Turkije aan mevrouw Emerat-Eveilard, bij gelegenheid van haar huwelijk, geschonken, was vergezeld van den volgenden brief:

» Abdul-Medjed-Khan.

Aan de jeugdige dochter van den betreurden consul van Frankrijk te Djeddah.

Ellendige krankzinnigen hebben een braaf man, den vader van een gezin, omgebragt. Zij hebben het kind zijns bloeds en zijner genegenheid als eene eenzame wees doen achterblijven. De Almagtige God vergunne Zijnen dienaar Abdul Medjid de tweede vader te worden van het jonge meisje, en deze bloem van het Westen weigere den weldadigen dauw niet, welke haar wordt aangeboden door hem, die zijn rijk en zijn leven zou geven, om de altijddurende wonde te heelen, welke het hart van het jonge meisje heeft ontvangen. Het is het gebed van den onwaardigen dienaar Gods, die de schuldigen oordeelt."

DUITSCHLAND.

De *Oesterr. Correspondenz* bevatte, eenige dagen geleden, een artikel over de groote kwestie van den dag, waarvan het volgende de hoofdzakelijke inhoud is.

Oostenrijk heeft bewijzen gegeven, dat het den vrede wenscht te bewaren, in de eerste plaats door de wijze, waarop het de zending van lord Cowley beschouwd en dien diplomaat ontvangen heeft, en in de tweede plaats door het aannemen van het voorstel tot het houden van een congres.

Oostenrijk zou gaarne opofferingen hebben gedaan tot behoud van den vrede, maar het kan zijne toestemming niet geven aan voorwaarden, welke alleen aan andere mogendheden tijd zouden geven, om hare toebereidselen tot den oorlog te voltooijen.

Men heeft als voorafgaanden maatregel de ontwapening van Sardinië gevorderd, eene vordering, waarmede Engeland zich heeft vereenigd. Daar Frankrijk echter verklaard heeft, dat het Sardinië niet kon overhalen tot eene geïsoleerde ontwapening, heeft Oostenrijk daarop voorgesteld, om, voor dat het congres bijeenkomt, tot eene algemeene ontwapening over te gaan, ten einde het wezentlijke waarborgen bekome voor het behoud van den vrede.

Het artikel eindigt met de volgende woorden: Hoe toch kon men aan de mogelijkheid gelooven, dat Oostenrijk zitting zou nemen in het congres, bij gemis van deugdelijke blijken, dat alle regeringen gelijktijdig bezield zijn met den wensch, om den vrede gehandhaafd te zien.

In de *Wiener Zeitung* van den 10den April, las men het volgende, dat, ofschoon geschreven op een tijdstip voor de laatste veranderingen in den staat van zaken, evenwel de aandacht verdient, wegens den oorlogzuchtigen geest, dien het ademt. Het kan dus beschouwd worden als eene nieuwe bijdrage, om de heerschende stemming der Oostenrijksche regering te leeren kennen.

» Binnen weinige dagen, zoo luidde het, is het vijftig jaren geleden, dat Oostenrijk, sedert de Fransche omwenteling was uitgebarsten, voor de vierde maal een oorlog tegen Frankrijk begon. Fransche schrijvers hebben het den oorlog der vijfde coalitie genoemd.

» In de vroegere oorlogen is Oostenrijk het voornaamste lid of de voornaamste mogendheid geweest der coalitie, welke tegen Frankrijk gevormd was. In den oorlog van 1809 stond het echter alleen tegen eene ontzettende coalitie, welke door de eerzucht van den absoluten Franschen souverein, van den grootsten veldheer van zijn tijd, in het leven was geroepen. Oostenrijk deinsde daarvoor niet terug. » De vrijheid van Europa," zoo verkondigde het in zijne proclamatie, » heeft zich onder de hoede gesteld der Oostenrijksche vaan," en het kwam op met 400,000 soldaten, behalve de voortreffelijk georganiseerde landweer en al de manschappen van 18 à 48 jaren, die slechts in staat waren om de wapens te dragen. De aartshertog Karel deed een inval in Beijeren met 200,000 man, verdeeld in zes leger- en twee reserve-corpsen. De aartshertog Johan rukte met 80,000 man naar Italië op, en 36.000 man, aangevoerd door den aartshertog Ferdinand, begaven zich op weg naar Warschau.

» Wat Napoleon aangaat, deze voerde persoonlijk het bevel over 200,000 man, voor de helft zamengesteld uit Duitsche troepen; de onderkoning Eugenius was in Italië aan het hoofd geplaatst van een corps van 70,000 man; 20,000 Saksers en Polen bezetten Warschau en den omtrek. Eene talrijke reserve was zamengesteld uit Franschen, Westphalen en Hollanders. De Russen telden slechts 20,000 man. Deze oorlog had geen gelukkigen uitslag, maar hij was zeer roemrijk voor Oostenrijk, en bereidde de gebeurtenissen voor, die besloten werden met de tractaten van 1815. Toen was het, dat de wereld met eene blijde verrassing vernam, dat Napoleon geslagen kon worden. Aan een Duitschen veldheer, een Habsburg, den aartshertog Karel, komt de onverwelkbare roem toe, den grootsten veldheer van den nieuweren tijd, die tot dusverre onoverwinnelijk scheen, overwonnen te hebben. In dien oorlog was het, dat de liefde en gehechtheid der Oostenrijkers jegens hun vorstelijk huis, hun moed en hunne vaderlandsliefde op de schitterendste wijze uitblonken.

» Het is zaak, om deze schoone episoden uit onze geschiedenis in het geheugen terug te roepen op een oogenblik, dat wij, volgens de zekerste berigten, vernemen, dat de keizer Louis Napoleon, den 1sten Julij, 600,000 man gereed zal hebben, om den veldtogt te aanvaarden; dat 150,000 man daarvan bestemd zijn voor Italië en het overige voor de eventualiteiten, welke plaats kunnen grijpen.

— De reserve is in Oostenrijk onder de wapenen geroepen. Dit bevel wordt met gestrengheid ten uitvoer gelegd en ieder, hetzij vrijgezel of gehuwd, moet, zelfs wanneer hij nog maar drie maanden dienstpligtig is, onder de wapenen komen. Hoe nadeelig dit op den toestand van de maatschappij werkt, kan men gemakkelijk begrijpen. De meeste manschappen tot deze reserve behoorende, hadden, ten gevolge van eene keizerlijke verordening, betrekkingen gekregen bij particuliere maatschappijen, spoorwegen en andere industrieele ondernemingen. Het nadeel is het grootste voor de maatschappijen, omdat deze een bereids geoefend personeel moeten ontslaan, zonder in de gelegenheid te zijn, dit naar eisch te kunnen vervangen. Vooral is dit het geval met de spoorwegen, daar de grootere maatschappijen alsnu in het geval verkeeren, plotseling tot 40 personen toe te moeten missen. Dientengevolge heeft het bestuur van den Noorderspoorweg zich genoodzaakt gezien eene petitie aan den keizer te rigten, waarin, onder aantooning » dat deze reserve manschappen, al zij het dan ook als spoorweg-beambten, toch in dienst van het leger voor het transporteren van troepen en materieel werkzaam zijn," wordt verzocht, hen in hunne tegenwoordige betrekking te laten. Op het bovengenoemde verzoek volgde het antwoord: dat eenig en alleen ten gunste der baanwachters eene uitzondering kon worden gemaakt, doch dat de directie al de overige in hare dienst zijnde manschappen der reserve naar hunne regimenten moest laten vertrekken. Eene dergelijk verzoek van de *National Bank* werd onvoorwaardelijk van de hand gewezen.

— De adel van Moravie en Boheme heeft, door deputatien, aan den keizer adressen van trouw en gehechtheid doen overhandigen. In die adressen wordt de verzekering gegeven, dat de adel goed en bloed voor de regtvaardige zaak zal veil hebben.

— Men schrijft aan de Oostenrijksche regering het voornemen toe, om, zoo de oorlog uitbreekt, de directe belastingen met 50 pCt. te verhoogen en voorts te bevelen, dat de indirecte een jaar vooruit zullen moeten betaald worden, hetwelk op een bedrag van nagenoeg 55 millioen geraamd wordt. Een ander plan zou zijn om eene nieuwe leening van 1000 millioen, onder garantie van Engeland, te sluiten, waartoe de heer Brentano naar Londen vertrokken is; men vreest echter dat hij niet slagen zal.

— Volgens eene tijding uit Bucharest, van 14 April zijn eenige personen, beschuldigd van het smeden van een complot tegen het leven van prins Kusa, ten getale van 9, in hechtenis genomen; allen zijn Oostenrijkers.

De zaak van de Vorstendommen vordert zeer langzaam. De benoeming van den kolonel Kusa wordt wel is waar, als een fait accompli beschouwd, maar zonder gevolgen voor de toekomst, terwijl men bij de tegenwoordige overeenkomst stipulatien heeft gevoegd, waardoor het beginsel van scheiding der beide provinciën werd gehandhaafd.

ITALIE.

De wetgevende kamers van Sardinie houden nog van tijd tot tijd zitting, maar hare beraadslagingen leveren weinig belangrijks op, en zijn althans niet van dien aard, dat zij verandering in de staatkunde des gouvernements zouden kunnen brengen. In de zitting van den 12den April heeft de kamer van afgevaardigden aan den minister van oorlog eene som van 803,11[illegible] francs bewilligd, om tot voortzetting der werken ter betere versterking van Alessandria te dienen. Daarna kwam het budget van het departement van binnlandsche zaken in behandeling. Bij deze gelegenheid heeft de heer Solaro della Margerita, het hoofd der conservative oppositiepartij, verklaard, dat hij de regering in hare gewaagde staatkunde niet wilde tegenwerken, maar evenmin in de verantwoordelijkheid daarvoor wilde deelen. Die beroemde redenaar drukte zich om gever aldus uit:

» Al verbiedt de bedenkelijke aard der tijdsomstandigheden aan de volksafgevaardigden van de regterzijde de behandeling van dit budget te gebruiken als eene gelegenheid, om vragen van een voor het ministerie moeijelijken aard te berde te brengen, hij belet ons evenwel niet onbewimpeld onze meening te zeggen.

» Wij zijn niet ongevoelig voor de angsten des lands; zijne onafhankelijkheid, zijne eer, de roem onzer wapenen gaan ons ter harte. Wij zien de ongerustheid die het vooruitzigt op de naderende gebeurtenissen verwekt, en wij zouden zoo gaarne willen geruststellen. Wij zouden wenschen, dat alle vrees verdwenen ware; doch vaderlandsliefde maakt het ons ten pligt onze wenschen, hoe regtmatig zij ook zijn, ten offer te brengen, ten einde den gang der zaken niet te belemmeren.

» Ik zal dus den president-minister niet vragen, wat onze afspraak is met Frankrijk, onze verstandhouding met Rusland, Pruissen en de andere staten van den Duitschen Bond. Ik vertrouw, dat hij in staat is, om dienaangaande voldoende ophelderingen te geven. Ik rigt dus geenerlei vraag tot hem; maar in dit hoog ernstig tijdsgewricht zal het niet ongepast zijn, zoo ik eene waarschuwing aan den geëerden graaf Cavour rigt.

» Gedurende, verscheiden eeuwen en onder velerlei wederwaardigheden, heeft ons land, dat wel niet zeer uitgebreid is, maar toch geen lijdelijk toeschouwer der groote worstelingen van Europa is geweest, altijd onder de andere natien van meer of minder magt de achting en het aanzien, waarop het roem draagt, behouden. Dat aanzien heeft het door zijn beleid en zijne politieke schranderheid niet alleen, maar ook door zijne dapperheid op het slagveld verworven.

» De graaf Cavour neemt eene ontzettende verantwoordelijkheid op zich, bij ons niet alleen, maar ook bij onze nakomelingen, indien ooit dat aanzien door het mislukken zijner politieke berekeningen afbreuk mogt lijden. Men zegge niet, dat de dobbelsteen geworpen is; dat gezegde komt hier niet te pas; bij elke gevaarlijke onderneming, zelfs wanneer zij hier of daar bewondering en aanmoediging vindt, behoort men aan de mogelijke gevolgen te denken.

» Ik vraag niet, welke maatregelen hij zal nemen, om voor alle gebeurlijkheden de binnenlandsche rust te verzekeren, om ons land voor rampen en schokken te behouden. De graaf Cavour is niet verpligt, om die maatregelen te doen kennen; maar hij moet op zoodanige maatregelen bedacht zijn en ze in het belang der natie, welke het oog op hem gevestigd houdt, in 't werk te stellen. Hij zal ze in 't werk stellen, hoop ik, maar het is niet overbodig, hem de noodzakelijkheid daarvan te herinneren.

» De Hemel sta ons bij onder de naderende gebeurtenissen. Deze bede uit ik niet zonder zekere bedachtheid, even als voormaals Hanno, toen hij, blakende van vaderlandsliefde, de Carthagers vermaande, om den oorlog tegen de Romeinen niet te ondernemen. Ik vrees niet, dat mijne woorden verkeerd opgevat zullen worden: Hanno voerde het woord in een barbaarschen tijd en tot een woest en oploopend volk; ik spreek

tot verlichte medeburgers, in eene eeuw van beschaving, in eene vergadering, die aan ieder vrijheid van denken en spreken gunt.

»Ik stel mij ten pligt, voortaan over politieke vraagstukken te zwijgen. Het zal nooit kunnen worden gezegd, dat ik de staatsbelangen achterstel, bij zucht om oppositie te maken, en dat de afgevaardigden van de regterzijde, die in mijne denkwijze deelen, nadeel aan het algemeen belang hebben gedaan."

De Heer Cavour heeft hierop niet geantwoord.

RUSLAND.

Naar luid van berigten uit St. Petersburg, zouden er hevige woordenwisselingen hebben plaats gehad tusschen prins Gortschakoff, stedehouder van Polen (thans naar Warschau teruggekeerd), en diens broeder, den minister van buitenlandsche zaken. De prins-stedehouder wenschte, dat Rusland aan elken oorlog zou deelnemen, waarin Europesche groote mogendheden tegenover elkander staan, terwijl de minister zeer vredesgezind is en eene afwachtende houding wenscht aan te nemen.

AMERIKA.

In een brief uit St. Domingo, wordt de volgende opheldering gegeven van de oorzaak der botsing tusschen de Nederlandsche regering en het bestuur dier republiek.

Bij het uitbreken van den opstand, die eindelijk den ex-president Baëz deed vallen, stelde hij de kust, waar de opstand heerschte, in staat van blokkade. Bij gebrek aan de vereischte bodems, huurde hij, voor 's lands rekening, eenige vreemde vaartuigen, welke hij wapende. Onder deze behoorde ook de Nederlandsch schoener *Amalia*, van Curaçao. De betaling zoude geschieden na het onderdrukken van den opstand. Doch toen Baëz moest capituleren, zag hij, daar er geen geld in kas was, zich belet iets meer te doen, dan de *Amalia* aan den eigenaar terug te zenden, met een bewijs van het tijdbestek, gedurende hetwelk genoemd schip in dienst der Dominicaansche regering gebezigd was.

De nieuwe president Santana weigerde echter niet alleen die huur te voldoen, maar bovendien maakte hij van eene der latere reizen van de *Amalia* naar St. Domingo gebruik, om dat vaartuig in beslag te nemen, voorgevende dat, van het oogenblik, dat de *Amalia* de Dominicaansche vlag had gevoerd, het schip een deel uitmaakte van het aan den staat behoorend materieel. Te Curaçao heeft men deze theorie niet aangenomen, en een Nederlandsch fregat is naar St. Domingo vertrokken, om Santana te beduiden: 1°. dat hij, door zich aan het hoofd der republiek te stellen, stilzwijgend de lasten had overgenomen, die op de republiek rustten; 2°. dat het al te gemakkelijk zou wezen, zich zonder eenigen vorm als eigenaar op te werpen, ten einde de verpligtingen van huurder te ontduiken. In ieder geval begreep Santana, dat hij de sterkste niet was en, na eenige pogingen tot wederstand, heeft hij de beslissing, om zoo te zeggen, geheel aan de Nederlanders overgelaten, onder belofte, de vast te stellen schadevergoeding te zullen betalen. De twist is dus beslist, wat het grondbeginsel betreft, doch men vreest voor nieuwe moeijelijkheden bij de behandeling dezer schadeloosstelling.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Berigten van de Kaap de Goede Hoop, van eene week later dan de jongste tijdingen per *Dane*, houden in, dat de belangrijke Portugesche bezittingen ter Westkust van Afrika spoedig voor den algemeenen handel opengesteld zullen worden. Er zullen geregelde stoombootdiensten tusschen de baai van Natal en die van Delagoa, voorts naar en van Quilimainé en Mozambique, en eindelijk ook waarschijnlijk tusschen de laatstgenoemde streek en Madagascar worden aangelegd.

— Aan een particulieren brief van Rubeck in Albany, Kaapkolonie, ontleenen wij het volgende: »Na vrij wat tobben en vele wederwaardigheden, het gewone lot van landverhuizers, zijn wij sedert een paar maanden alhier gevestigd, en alles gaat naar wensch. Zorg voor dagelijksch brood behoeft men hier niet te hebben, men leeft er vrij en gelukkig, en het doet mij genoegen; dat ik geëmigreerd ben. Wij hebben een ruim salaris, (de schrijver is onderwijzer), een ferm huis, een groot stuk bebouwbaar land, een heerlijken tuin en een boomgaard met 80 exquise vruchtboomen. Maar gij zoudt niet kunnen gelooven, welk eene heterogene massa van arbeid op mijne schouders rust. Men behoort hier niet alleen voor zich-zelven toereikend te zijn, maar wordt nog bovendien met de zorgen voor anderen bezwaard, die het niet kunnen. Alleen het denkbeeld: »Ik ben herwaarts gekomen tot nut en genoegen van deze lieden," helpt ons door al die beslommeringen heên. Maar geene rozen zonder doornen, en de doorn hier in het land is dat verwenschte paardrijden, langs ongebaande wegen, over bergen en klippenmassas, door dik en dun. Ik heb tot hiertoe nog aan niemand in Nederland geschreven. Ik wenschte eerst de kat uit den boom te zien, alvorens ik mij aan eenig oordeel wilde wagen. Dit is thans geschied. Zend ons maar een paar duizend knappe ambachtslieden, vooral naar de Oostelijke districten. Zij kunnen hier rijk en gelukkig worden. Ik woon onder de Engelschen en Kaffers. De laatsten zijn een wreed, dierlijk en vuil volkje, lang niet eerlijk en bovendien onverstaanbaar".

BRITSCH-INDIE.

Het navolgende, dd. 14 Februarij jl., uit Lucknow aan den *Times* wordt geschreven, kan dienen als een staaltje van de wijze, waarop de Engelschen in Indië tegenwoordig handelen.

»Heden te twee uren heeft de oppercommissaris in zijn residentie-huis een *durbar* gehouden, waarbij hij aan Hurdeo Bux de eerbewijzen heeft opgedragen, die het opperbestuur hem heeft toegekend voor de diensten, die hij heeft bewezen, door het leven te redden van vlugtelingen uit Futtyghur en door de hulp, die hij ons tijdens den opstand heeft bewezen. Hoewel Hurdeo Bux, even als de geheele aristokratie van Oude, zijn manschappen heeft afgezonden, om ons te Lucknow te bestrijden, heeft hij toch goedertierenheid betoond ten aanzien van de Europeanen, die de vlugt hadden moeten nemen en als wilde dieren werden nagezet, en over het geheel genomen is zijn trouw opmerkelijk geweest. De durbar had plaats in den salon van den heer Montgomery, alwaar vijftien à twintig zetels in een halven kring waren in gereedheid gezet.

»Tegen twee uur vertoonde zich Hurdeo Bux, gevolgd van zijn bloedverwanten, van zijn officieren en van eenige bedienden te paard, aan het residentiehuis. De heer Montgomery wachtte hem op de treden van de stoep op en geleidde hem bij de hand naar een zetel, die aan zijn regterhand geplaatst was. Hurdeo Bux is ongeveer dertig jaren oud, zes voet lang en breed geschouderd. In zijn regelmatige gelaatstrekken leest men vastberadenheid, en in zijn manieren bevalligheid en waardigheid. Hij droeg rijke kleederen, onder anderen een opperkleed, dat met goud gestikt en van voren open was; hij had een cachemiren tulband op en katoenen kousen aan. Twee personen van zijn gevolg, insgelijks prachtig gekleed, zaten aan zijn regterhand; links bevonden zich de rajah van Kupperthella en zijn broeder, met zijde, goud en zilver als bedekt. Gedurende de ceremonie verscheen ook Hushmut-Ali, die veel op Falstaff gelijkt, en aan wien men een ruimen zetel aanbood.

»De geheele durbar bleef overeind tot op het oogenblik, dat de commissaris en Hurdeo-Bux plaats namen. De heer Montgomery verklaarde in het Engelsch, dat hij Hurdeo-Bux den titel van rajah verleende, met een paghire of leengoed, dat 1500 pd. sterl. 's jaars opbrengt, en dat hij hem een-en-twintig geschenken gaf, als belooning voor zijn getrouwheid en voor de door hem aan britsche onderdanen bewezen bescherming. De nieuwe rajah luisterde met aandacht naar al hetgeen de heer Montgomery zeide; hij vatte slechts een enkele reis het woord op en scheen daarbij te kennen te geven, dat hij slechts zijn pligt gedaan had, door het verleenen van bescherming aan weerlooze lieden.

»De *sunnud*, op een met wapens voorzien stuk papier geschreven, waarop het grootzegel was afgedrukt, en waarop in witte letters in een zwarten grond het devies stond: »Opperbestuur van Indië," werd Hurdeo Bux ter hand gesteld; deze maakte een ligte buiging en reikte het brevet aan zijn secretaris over. Met even zoo weinig omslag vernieuwde hij zijn dankbetuigingen, toen hem de giftbrief van zijn leengoed werd overhandigd. Vervolgens werden de geschenken gebragt; een schaar van bedienden trad binnen met platen, waarop een zeer schoone vederbos, versierd met diamanten en smaragden, ter waarde van 1000 pd. sterl., twee braceletten, goudlaken, rijk geborduurde stoffen, shawls, sjerpen en tulbanden. Een zeer schoon arabisch paard en een prachtig opgetuigde olifant, met schabrakken van scharlaken en met goud geborduurd, een zilveren palankijn enz. stonden op het voorplein. De nieuwe rajah sloeg zijn oogen niet op naar de verschillende geschenken, die binnen gebragt werden; hij kon zich intusschen niet weêrhouden even naar de diamanten te kijken.

»Toen al de geschenken op het tapijt waren nedergelegd, maakte de heer Forsyth den vederbos vast aan den tulband van den rajah. Daarop bragten de bedienden van den laatstgenoemden een zak vol geldstukken binnen en plaatsten dien aan de voeten van den heer Montgomery. Na eenige pligtplegingen werd de durbar opgeheven door den commissaris, die den rajah tot de stoep uitgeleide deed. Dáár nam hij afscheid van Hurdeo Bux, die op zijn olifant steeg, zich in zijn zilveren palankijn neerzette, en, vergezeld van zijn gevolg en van zijn schoon arabisch paard, vertrok, met een glans van genoegen op het gelaat en schitterende van edelgesteenten."

AUSTRALIE.

Uit een verslag van Z. M. consul van Victoria te Melbourne, worden de volgende bijzonderheden ontleend.

De handelsbetrekkingen van Nederland met deze Engelsche kolonie zijn toenemende, en het is te hopen, dat men in Nederland meer en meer zich bewust worden zal van de goede gelegenheid, welke er bestaat, om aldaar zijne kapitalen op verschillende wijze te plaatsen. Veel handel zou tusschen Melbourne en Java kunnen worden gedreven, daar de veel gebruikte Oost-Indische producten, als: suiker, rijst en koffij, thans van Mauritius, Manila en Calcutta worden getrokken, alle plaatsen op grooter afstand van Melbourne gelegen dan Java. Ofschoon gedurende de laatste 6 maanden slechts 1 Ned. schip regtstreeks uit Nederl. is aangekomen, schijnt men dit aan tijdelijke omstandigheden te moeten toeschrijven en verwachtte men onderscheiden schepen uit Nederland.

De *algemeene* handel der kolonie in het laatste halfjaar is, vooral wat den invoer betreft, alles behalve bloeijend geweest; doch de onlangs in Engeland ontstane rijzing in den prijs der wol en der voornaamste producten, heeft de groote verliezen verminderd, welke men vreesde, dat uit den geldkrisis van 1857 zouden ontstaan. Die krisis is te Melbourne weinig gevoeld. De inkomsten van de kolonie Victoria, die in 1852 bedroegen L. st. 1,635,494, stegen in 1857 tot L. st. 3,234.074. Het aantal schepen te Port Philip *aangekomen* bedroeg in 1851 710, in 1856 2190; *vertrokken* van daar zijn in 1851 637, in 1857 2207.

De uitvoer van *goud* bedroeg in 1852 L. st. 6,135,729: in 1857 10,987,591.

De geheele *uitvoer* van Victoira beliep in 1852 L. st. 7,451,549, in 1857 L. st. 15,079,512.

De *invoer* beliep in 1852 L. st. 4,069,742, in 1857 L. st. 17,256,500.

Als een blijk van den spoedigen vooruitgang der kolonie kan dienen, dat de productie van *wol*, die in 1840 slechts L. st. 941,815 bedroeg, in 15 jaren gestegen is tot L. st. 17,176,720. Men is in de laatste 6 maanden van 1858 begonnen met den aanleg van twee groote spoorweglijnen naar de rivier Murray en de grondstreken van Bellarat.

De verbinding met Europa zal waarschijnlijk worden verbeterd, door dien de »Peninsular and oriental company" het contract verkregen heeft, waaraan zij denkelijk beter gevolg geven zal dan de vroegere »European and Australian company.

NIEUWS
op het gebied van Kunst en Wetenschap, enz.

Landbouw.

Op het jongste landhuishoudkundig congres te Nijmegen, werd besloten, eene afdeeling voor den kolonialen landbouw op volgende vergaderingen te vormen. Het doel daarvan is de verspreiding van de kennis van den kolonialen landbouw hier te lande, vooral met het oog op de openstelling van onze O. I. buitenbezittingen voor landbouw-ondernemingen en te gelijk om te onderzoeken, in hoever de koloniale landbouw, van het moederland uit, bevorderd zou kunnen worden. Het bestuur van het toekomstig congres te Winschoten heeft, ten gevolge van dat besluit, eene openbare uitnoodiging aan de Indo-Nederlanders gedaan, welke zich hier te lande bevinden, om de beraadslagingen der Koloniale Afdeeling te komen bijwonen en vraagpunten ter behandeling op te geven. Moge deze belangstellende roepstem niet onbeantwoord blijven! Schriftelijke mededeelingen zullen gewis ook dankbaar ontvangen en in de handelingen van het congres opgenomen kunnen worden.

— Vroeger maakten wij melding van den monsterachtigen Yamswortel of *Iguama Gigantica*, in Brazilië, en uitten den wensch, dat eene proeve genomen mogt worden, om dit gewas in onze bezittingen in Azië, Amerika en Afrika over te planten.

Het doet ons genoegen te kunnen melden, dat de Minister van Koloniën tot dat einde reeds een last aan den Consul-Generaal in Brazilië uitgevaardigd heeft, om eenige jonge planten van dit gewas naar Nederland over te zenden.

Telegrafie.

Het internationale telegrafen-verdrag tusschen Frankrijk, België, Holland, Sardinië en Zwitserland gesloten, is den 12den Maart door den Parijzer Moniteur bekend gemaakt. In deze overeenkomst zijn vijf verschillende afstanden bepaald, van 1—100, dan tot 250, 450, 700 en 1000 kilometers (ned mijlen). De prijs van 1½ franc voor de eenvoudige dépêche van 20 woorden wordt tot het dubbel bij den volgenden afstand verhoogd en zoo telkens den eersten prijs meer, zoodat de hoogste prijs 7½ franc bedraagt.

Schouwburg.

De directeur en grondvester van het vlaamsche theater in België, J. Kats, heeft zich over de dagelijks toenemende eischen der tooneelspelers te beklagen, zoodat hij vreezen moet, zijne schoone onderneming te gronde te zien gaan; doch in Brussel is, bij het bekend worden van dezen toestand, aanstonds eene inschrijving ter ondersteuning van het vlaamsche theater geopend, aan wier hoofd koning Leopold voor een aanmerkelijke som staat ingeschreven.

Kerk en School.

De toestand der protestanten in Frankrijk is erger dan in Oostenrijk, waar de regering door verschillende besluiten in den laatsten tijd een welwillende deelneming(?) aan den dag heeft gelegd, en de bereids uitgesprokene grondstelling van gelijk regt ook in practijk wordt gebragt. Daarentegen is in Frankrijk, den 19den Maart, een decreet verschenen, dat ten doel heeft, der katholieke geestelijkheid, voor de tegen den pauselijken stoel gedane stappen, een genoegdoening te verschaffen, — door de hardere behandeling der protestanten. Ten gevolge hiervan mogen de prefecten van nu af aan alleen *voorloopig* de opening van nieuwe tempels, kapellen of bedehuizen, ten gebruike der protestantsche eeredienst, toestaan; de eindbeslissing blijft op het desbetreffende berigt van den minister van eeredienst den keizer voorbehouden. Een verlof tot de uitoefening eener door den staat niet erkende eeredienst kan voortaan alleen de keizer geven en is immer voor intrekking vatbaar; ook zijn zulke vergaderingen aan de beperkende wetten van 18 Germinal des jaars X onderworpen. De godsdienstvrijheid in Frankrijk heeft door dit decreet een nieuwen, harden slag ontvangen.

Krijgswezen.

De nieuwe getrokken fransche kanonnen schijnen bestemd, het geheele artilleriesysteem, gelijk het dusver bestaan heeft, overhoop te werpen. De kegelvormige holkogels, die met lood belegd zijn, dat in de groeven *(Züge)* des geschuts indringt en het schot een tot dusver onbekende naauwkeurigheid geeft, dringen met de kracht van volle kogels door en springen als granaten. Hun kracht is zoo geweldig, dat zij het tot dus verre gebruikte zware kaliber geheel ontbeerlijk maken. Het fransche vestinggeschut zal voortaan slechts uit twaalfponders, het veldgeschut uit vierponders bestaan. Het eerste heeft zijn voorkeur bij bresschieten bewezen. Een batterij vierentwintig ponders kon op 75 pas afstands eerst in den dubbelen tijd de bres openen, die een nieuwe twaalfponderbatterij op 210 pas noodig had. De kogels, die met een lading van 2½ ℔ kruid afgevuurd werden, — terwijl een oude vierentwintig ponder 16℔ noodig heeft — drongen 6 duim diep in den muur en vormden bij het springen een wijden trechter. Het nieuwe veldgeschut is zoo klein (*niedlich*), dat het de karabijn der artillerie genoemd wordt. 't Is nog geen 6 centenaars zwaar, en zes kanonniers kunnen 't op hun schouders over moeijelijke plaatsen dragen. Met een lading van één ℔ kruid, schiet het den kogel een kwartier uurs ver en treft zijn doel met zekerheid op 9300 voet. De stukken worden van voren geladen, wat men voor beter houdt; het aanbrengen van het looden bekleedsel der kogels, dat zoo gewigtig is, wordt zorgvuldig geheim gehouden. De ijzeren blinden (*Eisenblenden)* der fransche oorlogschepen boden den konischen kogels van het nieuwe geschut geen tegenstand, weshalve er drie fregatten en twee linieschepen met sterkere rusting gebouwd zullen worden.

Natuurkunde

De groote Antilopensoort — *Oreas Canna* — van Zuid-Afrika is in Engeland geacclimateerd en getemd geworden. Een in Engeland geworpen Canna, die ongemest geslagt werd, leverde 1000 vleesch, dat smakelijker was dan goed rundvleesch.

— Dr. Hochstetter, de botanicus van het fregat *Novara*, is, op verzoek van het engelsche gouvernement, voor geognostische onderzoekingen op Nieuw Zeeland terug gebleven.

Land- en Volkenkunde.

De laatste expeditiën, ten onderzoek van het binnenland van Australië, die van Adelaïde uit en westelijk van het Torresmeir zijn ondernomen, hebben aangetoond, dat het binnenste van dit werelddeel geene woestijn is, maar een land, waar vruchtbare streken en steppen afwisselen. Bijzonder gewigtig is de ontdekking, dat het land niet zoo arm aan water is, als men vermoedde. Het Gairdnermeir heeft men gemeten en het beslaat eene uitgestrektheid van 130 [] geogr. mijlen. Vijf mijlen noordoostelijk van dat meir verwijderd, en tamelijk parallel hiermeê, zijn zeven andere meiren, die de namen Pernatty, Windabout, Great Salt Lake, Hart Hauson, Younghusband en Reynolds ontvangen hebben, en die in grootte met de grootste meiren van Zwitserland en Opper-Italië overeenkomen. De noordelijkste breedte, die deze meiren bereiken, is 30 43' Z. Wel is waar, zijn ze alle zouthoudend, maar in hunne nabijheid zijn zoete bronnen en vruchtbare landerijen. Maar veel ook van het steppenland is voor de veeteelt geschikt. Vroeger stond de omtrek van het Torresmeir in een slechten reuk, en thans heeft de europesche kolonisatie daarheen, benevens langs de Murray en hare bijvloeden, zich reeds sinds lang uitgestrekt, zoodat aan de rivier de Darlin voor de [] mijl weideland reeds *f* 1800 en aan de Murray *f* 3060 betaald wordt. De breedte van 't vasteland van Adelaïde tot aan de golf van Carpentaria bedraagt 1200 engelsche mijlen en reeds zijn de herders met hunne kudden tot 800 mijlen ver in het binnenland doorgedrongen. De bevaarbaarheid der Murray staat bepaald vast voor een lengte van 2500 zeemijlen, en men gelooft, dat stoombooten haar tot 3500 à 4000 mijlen zullen kunnen bevaren. Dit is eene ontzaggelijke uitgestrektheid in vergelijking met den Rijn, die maar 450 en, zelfs met den Donau, die 1360 zulke mijlen bevaarbaar is. De nederzetting in de binnenlanden is moeijelijker, dan in Amerika; doch, desniettegenstaande, is dit 100,000 [] geographische mijlen groote vasteland bestemd, langzamerhand een talrijke bevolking te voeden.

Schilderkunst.

Voor eenigen tijd is uit het Trippenhuis te Amsterdam een schilderij gestolen. Thans verneemt men, dat dit stuk „Een Heilige Familie" van van der Werff, welks waarde op *f* 18,000 geschat wordt, bij een kunstkooper te Londen, aan wien de dieven, een paar getrouwde Franschen, het verkocht hadden, ontdekt en aan 't museum teruggegeven is.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
Junij	18	Engelsch	Rebecca	Hill	Sunderland	19 Febr.	Singapore
„	—	„	Alipore	Mardoch	Foo-Chow	29 April	Londen
„	—	„	Charlotte Ann	Joring	Hobart Town	28 „	Batavia
„	—	Amerikaansch	Mandarin	Parrits	New-York	3 Maart	Shanghae
„	14	„	Azzan	Heajan	Manila	21 April	Sidney
„	16	Nederlandsch	Karel August	A. Hutzer	Batavia	15 Junij	Lampongs baai
„	17	Engelsch	India	W. Harrira	Foo-Chow	3 Mei	Hobarton

Aangekomen schepen te *Batavia.*

VLAG.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Junij	16	Nederlandsch	bark	Henriette Geertruida	de Hoer	Soerabaija		B. Kopersmit & Co.
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Banda	Vogel	Samarang	15 Junij	W. Cores de Vries
„	—	„	bark	Jeannette	Visser	Tjilatjap	10 „	Metzendorff, Wilmans & Co.
„	17	Hamburg	schip	Neckar	Brulin	Melbourne		„
„	—	Ned. Indisch	schoener	Maria Catharina	E. Oort	Padang	2 Junij	Gezagvoerder.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Junij	16	Oldenburgsch	schoener	Alfred Hermann	H. W. Brammer	Singapore
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Samarang
„	71	„	bark	Ararat	J. Steendam	„
„	18	„	„	Anoer Salim	Said bin Osman	Cheribon
„	—	Nederlandsch	schip	Maria Elisabeth Margaretha	Banditz	Rotterdam

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Alida Maria*	J. de Vries	Soerabaija	Hager & Schuurman.
„	„	Gelderland*	D. Crap Hellingman		„
„	„	Aldebaran	B. G. Meyboom		Schimmelpenninck & Co.
„	schip	van Galen	J. R. Smit		„
„	bark	Graaf van Heiden Reinestein	J. Warmsteker		„
„	„	Canton	Tweehuys	Makasser	„
„	„	Constance	Kimmerer		„
„	„	Generaal Michiels	P. G. Visser		„
„	brik	St. Michael	L. D. Boswijk		„
„	3 mast	schoener Argo*	van Teutem	Rotterdam	Reynst & Vinju.
„	bark	E. M. van Dam van Isselt	J. C. Kolm		Landberg, Bezoet de Bie & Co
„	„	Louis Meijer	O. Hazewinkel		„
„	„	Amalia Augusta	van Marle		„
„	„	Ferdinand en Louis*	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
„	„	Jan Daniel	Hagers	Rotterdam	Metzendorff, Wilmans & Co.
„	schip	Straat Balij	J. S. Schol qq	Amsterdam	E. Moormann & Co.
„	bark	Henriette Wilhelmina*	W. C. Kuyk		van Ommeren, Kuch & Co.
„	schip	Susanne*	E. Vonck	Rotterdam	
„	„	Wilhelmina*	van Dalen		„
„	schoener	Helmera*	Messen		„
„	bark	Jannetje*	A. Lupcke		B. Kopersmit & Co.
„	schip	Admiraal Tromp*	J. van Tubergen	Soerabaija	„
„	„	Philips van Marnix*	E. van Duyn	Samarang	„
„	„	Biesbosch*	J. H. Mugge		„
„	„	Neptunus	P. Schuurman		„
„	„	Vijf Gebroeders	G. J. Teensma		„
„	bark	Regina	J. Lelijvelt		„
„	„	Wilhelmina Lucia*	G. Poolman		„
„	„	Vriendentrouw*	D. Grevelink		„
„	schip	Phoebus*	de Roever qq		Paine, Stricker & Co.
„	bark	Cornelia Henrietta*	van der Meij	Amsterdam	„
„	„	Carolina*	Struijk	Amsterdam	„
„	schip	Electra*	H. Wegman		Maclaine, Watson & Co.
„	„	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		„
„	„	Egbert*	Tormijn		„
„	„	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		J. Cezard & Co.
Nederl. Ind.	bark	Osman Basha*	Said Abdulla	Singapore	B. J. Jacobs.
„	brik	Jeosroel Karim*	Sech Awab Said	Samarang	„
„	„	Fathus Seroer*	Said Alie Bazar		„
„	bark	Bima*	Sarief Osmar	Soerabaija	Buijs, Jacobse & Co.
„	schoener	Berkatool Adjelan*	Aboe Sohot		„
„	brik	Al Osmanie	Sech Bahasoan		„
„	bark	Generaal Michiels*	D. de Wilde		Hager & Schuurman.
„	„	Java*	J. Worthington		Schimmelpenninck & Co.
Engelsch	brik	Harriet*	Black	Cocos Eilanden	G. Wilson & Co.
„	„	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	Martin, Dyce & Co.
„	[illegible]	Musella	W. Money	Singapore	
„	„	Sea Queen*	F. Ranezet	Singapore	„
„	„	Gaze Hound*		China	Maclaine, Watson & Co.
„	„	Havert Home*	Whright		„
„	stooms.	Burra Burra*	Buxey		Hunter, Houghton, & Co.
„	schip	Lauriston*	Adamson	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
Fransch	bark	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder.
„	„	Vallée de Lux*	C. Lafitte		J. Cezard & Co.
Amerikaansch	„	Petrea*	Crowell		Paine, Stricker & Co.
Zweedsch	„	Ariel*	Ohlson		Metzendorff, Wilmans & Co.
„	„	Torefors*	Janssen		„
Noorwegen	brik	Favoriten*	Raurien		„
Hamburgsch	schip	Alma en Olga	Osnabruck		„
„	„	Malvina Vidal*	Kessel	Nederland	„
„	bark	Bielefeld*	Hauert		„
„	„	Wiedeman*	Kalkgloser		„
„	„	John Hermann*	Dieckmann	China	„
„	„	Meteor*	Adam		„
„	„	Esperanza*	M. Johannsen		C. Bahre & G. Kinder.

Aangekomen schepen te *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	3	N. I.	stooms.	Koningin der Ned.	E. Lewis	Soerabaija
„	3	„	„	Menado	A. Couteron	„
„	4	„	brik	Rachmarie	Mara. Osman	Sandelhout
„	6	Zwd.	bark	Hedda Fredrika	L. Larsson	Soerabaija
„	—	N. I.	„	Sie Damar	Kalieman	Sumanap
„	—	„	„	Kim Hing Sing	Lim Biouwtioe	Riouw
„	—	„	stooms.	Oenarang	S. v. Hulsteijn	Batavia
„	7	„	bark	Djadal Hair	Achm. Basbaij	Sandelhout
„	—	Ned.	„	Yssel	G. Maarschalk	Tagal
„	—	„	„	Crinoline	E. A. Paré	Batavia
„	8	„	„	Dorothea Henriette	D. Smit	„
„	—	N. I.	„	Alnoer	Sech Marsoekie	„
„	—	„	brik	Alrachman	Moh. Seman	Banjermassing
„	—	Ned.	schip	Ouderkerk a/d. Amstel	D. H. Cramer	Macasser
„	—	Z. M.	stooms.	Gedeh lt. t/z 1 kl.	K. Croes	Soerabaija
„	—	N. I.	„	Samarang Packet	J. F. Scheel	„

Vertrokken schepen van *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij	2	N. I.	stooms.	Koningin der Ned.	E. Lewis	Batavia
„	3	„	bark	Marzak	Said Habassij	Banjermass.
„	—	„	„	Fathool Wahap	Sech Smeer	Macasser.
„	4	„	schoen.	Barkatool Adjenal	Aboe Sohot	Batavia
„	—	N d.	bark	Everdina Elisabeth	Tonjes	China
„	—	Hamb.	schip	Marion	H. Niemann	Sing en China
„	5	Ned.	„	Vijf Gebroeders	Teensma	Batavia
„	—	N. I.	stooms.	Menado	A. Couteron	„
„	6	„	bark	Faidool Rachman	Said Ba-Alie	Tagal
„	7	Ned.	„	Baron v. Hardenbroek	Hennij	Soerabaija
„	—	N. I.	brik	Salim	Sech Paoeser	Bima
„	8	„	schip	Sara Eleonora	D. Schuijmer	Cheribon
„	—	„	brik	Rachmanie	Marzoek Osman	Sumanap
„	—	Zwd.	bark	Hedda Fredrika	Larsson	Sing. China
„	9	N. I.	stooms.	Oenarang	van Hulsteijn	Batavia

In lading liggende schepen te *Samarang.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN
Nederlandsch	bark	Crinoline	A. K. E. A. Paoé		Sorsman & Co.
„	„	IJssel	C. Maarschalk	Soerabaija	Dorrepaal & Co.
„	„	Julie Clair	A. van Oosteroom		„
„	„	Drie Gebroeders	H. Kramer		„
„	„	Dorothea Henriette	D. Smit	Soerabaija	't Hooft & Co.
„	„	Ferdinandina Emma	R. A. Tange	Nederland	C. Dammtz & Co.
„	„	Ouderkerk aan den Amstel	D. Kramer		B. Kopersmit & Co.
Ned. Ind.	schip	Foolkool Hair	Said Aboebakar	Pec. en Tagal	Gezagvoerder.
„	bark	Kiem Hing Sing	Lim Biauw Tioe		„
„	„	Djoedul Hair	Sech Achmat Basabasij		„
„	„	Fatahool Manam	Sech Alie Bin Bargebeh		„
„	„	Alnoor	Sech Marzoekie		„
„	„	Ellen	F. A. P. Wentholt		B. Kopersmit & Co.
„	brik	Alrachmanie	Mohamat Seman		Gezagvoerder
„	„	Lina	J. W. Stevens		„

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	23	N. I.	bark	Iskanderia	Varkevisser	Soerabaya
„	24	„	„	Zein	Balahbal	„
„	25	„	„	Joedoel Barie	Assegaf	„

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	24	N. I.	kotter	Noorsaie	Pa Saleha	Samarang
„	26	Ned.	schip	Eensteling	Armstrong	Tjilatjap
„	27	N. I.	kotter	Mahoock	Said Banie	Balie
„	28	Ned.	bark	Welvaart	J. N. Mooi	Tjilatjap

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 17 Junij 1859.

Arak, *f* 65—.
Koffij, Java, zonder voorraad.
——— Padang, *f* 35,— verkocht.
Suiker, N°. 16. *f* 17,50 @ *f* 18,—, kleine omzetting.
Rijst, Intramaijoe met zakken niet voorhanden.
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 150 @ *f* 165.—, afgedaan.
——— „ „ 2de „ *f* 140,— @ *f* 145,— van de hand gezet.
——— Carga *f* 110 @ *f* 120,—
Wisselkoers op Holland *f* 101.
„ „ Engeland, *f* 11,50 ℔ £.
„ Gouvernement pari.

Te SOERABAIJA, den 13 Junij 1859.

Suiker nominaal.
Koffij nominaal.
Rijst (Carga) ℔ kojang, *f* 135,— @ *f* 160,—
„ (witte) „ „ *f* 150,— @ *f* 160,—
Arak ℔ legger, *f* 65 @ *f* 68,—
Olie (Klappen).
Olie (Katjang).
Kadjang Matten.
Kostirg. *f* 8 @ *f* 9,—
Wisselkoers pari.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te **Batavia** *van den 12 tot en met den 15 Junij 1859.*

Aanvoer.

Van Bushire per Hamb. bark *Wiedeman*, gez. Kalkgloser, agt. Metzendorff, Wilmans en co,

3747 zakk. tarwe, 100 do. comijnzaad, 48 do. garst, 21 bund. was, 60 coll. wijn, 1977 ks. gedr vruchten, 1 do. edel gesteenten, 1 do goudgeld, 33 zakk galnoten, 75 do. gram, 71 do. zaden, 17 do. anijszaad, 17 do. coriaanderzaad, 18 pakk. was, *Nahapiet.*

Van Padang en Bencoelen per N. I. stoomb. *Batavia*, gez. Neijts, agt. W. Cores de Vries.

2 vn. vleesch, *Order.*
2 bn. gedr. katoen, *Dümmler en co.*
1 kt. cotonetten, *Arnold en Zn.*
6 pic benzoin, 8 do. triepang, *Oeij Toseng.*
f 5120 zilv. munt, *Agenten.*
6 pic. kruidnagelen. 6 do. koffij, 2 do notenmuskaat, 11 do. tabak, 25 do. dammer. 53 ps. buffelhuiden, 10 pic gomelastiek, *Piet.*
19 pic. tabak, 18 do. was, 63 do. dammer, *Oeij Soeij Hoat.*
107 pic. dammer, 1 do. was, 1 do. koffij, 1 do. foelie, *Lim Boe.*
81 pic. dammer, *Abdul Kahar.*

Van Singapore, Riouw en Muntok per N. I. stoomb. *Palembang*, gez. Roseboom, agt. W. Cores de Vries.

2900 $ *Said Aboebakar Boeftin.*
10 kn. manufact, *Pitcairn, Syme en co.*
6 kn. opium, *Metzendorff, Wilmans en co.*
33 kn. manufact, *Morgan, Melbourn en co.*
4 kn. zijdenstoffen, *Koe Kongtjaij.*
3 kn. zijdenstoffen, 900 $ 6 kn. manufact, *Order.*
1 kt. manufact, *C. Bahre en G. Kinder.*
1300 $ 1 kt. goud, *Said Hassin bin Sahab.*
6 kn. manufact., *E. Moormann en co.*
1 kt. zijde, *Sech Abd. Hok.*
20 kn. manufact., *G. Wilson en co.*
1 kt. gouden munt, *Agenten.*
2490 $ *Sech Moh. Basandiet.*
1800 $ *Sech Moh. Hoestin.*
2000 $ *Sech Awab Bagawie.*

Van Cheribon per Ned. bark *Straat Balie*, gez Schol, agt. E. Moormann en co.

239 pic. rotting, 6817 do. rijst, 1688 do. suiker, *Order.*

Van Banjermassing en Samarang per N. I. bark *Berkatool Adjelan*, gez Aboe Sohot.

3255 boss rotting. *Gezagvoerder.*

Van Australia per Noorw. schip *Favoriten*, gez. Raurien, agt. Metzendorff, Wilmans en co.

2177 stav. ijzer, *Order.*

Van Banka per Ned. bark *Constantia*, gez. Kimmerer, agt. Schimmelpenninck en co.

9917 pic. tin, *Gouvernement.*

Van Samarang per Ned schip *Vijf Gebroeders*, gez. Teensma, agt. B. Kopersmit en co.

2100 ps. balken, 61 do. doodkistplanken, *Agenten.*

Uitvoer.

Naar Singapore via Muntok en Riouw per N. I. stoomb. *Menado*, gez. Couteron, agt. W. Cores de Vries.

155 coll. gouv. goederen, eenige scheeps do. *Gouvernement.*
1 kt. doeken, *Sech Awab Bagawie.*
1 kt doeken, *Sech Salim Wahadin.*
1 kt necessaires, *Picart.*
1 kt doeken, *Gasper en co.*
f 12436,38 zilv. munt, 1 kt. rariteiten, uit entrep *Agenten.*
100 kn. cognac, 25 keld. genever, uit entrep. *T. Crone.*
f 6000 zilv. munt, *Sech Salim Basaroem.*
36 vn. wijn, 200 ks slaolie, 12 vs spek, 1 do boter, 1 kt. medicijnen, 19 do provisien, 12 do mosterd, do. fleur d'orange, 7 do. porcelein, 1 do. spiegels, 2 vn. bier, 2 kn. schilderijen, 1 do glas en tapijten, 2 speeltafels, 1 kt. kramerijen, ½ pijp. cognac, *L. Platon en co.*
1 kt. batik goederen, *Koe Makaij.*
51 kn. provisien, *Pitcairn, Syme en co.*
100 kn. Jap. was, 9 do vogelnestjes, *Maclaine, Watson en co.*
80 bn. garens, *f* 7000 zilv. munt, *G. Wilson en co.*
f 2650 zilv munt, *Tjia Kiokbie.*
1 paard, 61 keld genever, uit entrep *Busing, Schröder en co.*
1 kt zeildoek, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
f 5100 zilv munt, *Sech Moh Basandiet.*
f 4000 zilv. munt, *Said Moh. Satrie.*
f 190,000 zilv. munt, *Borneo C. Limited.*
1 vt wijn, 1 do. meel, 10 keld genever, 2 kn champagne, 4 do. cognac, 1 do. rood katoen, 6 vs. boter, *John Pryce en co.*
7 kn. koopmanschappen, *Sech Salim bin Moh. Badrafan.*
f 3772 zilv. munt, *Said Alaewie Atas.*
2 kn. goederen, 1 vt. teer, *Said Abdul Rachman Repair.*

Naar Bornoe's Westkust per N. I. stoomb. *Palembang*, gez. Bosch, agt, W. Cores de Vries.

1 kt. regaal, *f* 3000 recepis, 2 kn. wijn, 2 vs boter, 1 do. aardappelen, 1 do bier, 1 kt. cognac, 1 do. provisien, 1 do. schrijfpapier. 1 matras en kussen, *Reynst en Vinju.*
11 vn vleesch, 4 do. meel, 6 do. azijn, 2 md. suiker, 2 kn. teneriffe wijn, *f* 100,000 zilv. munt, *Gouvernement.*
2 vn. bier, 3 do. boter, 2 kn. wijn, 2 vn. vleesch, 1 do. spek, 6 keld. genever, uit entrep. *Agenten.*

Naar Samarang, Soerabaija en Cheribon per N. I. stoomb. *Batavia*, gez. Neijts, agt. W. Cores de Vries.

2 vn. vleesch, uit entrep. *Agenten.*
1 kt. zijdenstoffen, *Gebr. Roselje en co.*
1 kt. bladkoper, *Dümmler en co.*
eenige marine goederen, 94 coll. gouv. do. 15 kn. opium, 1 do. laken, *Gouvernement.*
1 kt. goud, *Sech Moh. Basandiet.*
6 kn. manufact, 7 do. wit katoen, 5 do rood do. 6 vs. boter, *Martin, Dyce en co.*
6 kn. opium, 1 do. zijde, *Metzendorff, Wilmans en co.*
15 doz. borstrokken, *Brandon en co.*
3 kn. manufact, uit entrep *N. van Leeuwen en co.*
1 kt. kramerijen, 2 do. modewaren, 7 do. provisien, 1 do. lampen, 2 do. glaswerk, 1 do. bitter, 3 do. azijn, 2 vs. meel, *Gumprich en Strauss.*
1 kt. zuren, 1 do. suikerwerk. 5 do provisien, 1 do. pruimen, 4 do. wijn, 2 likeuren, 1 do. bezems, *L Platon en co.*
1 kt. Chin. zijde, *G. Wilson en co.*
5 kn. provisien, 1 do. glaswerk, *Cassalette en co.*
1 kt. sarongs, *Said Aboebakar Boeftin.*

Naar Macasser per N. I. brik *Antoinette*, gez. Chasteau, agt. Cassalette en co

6/m. goeniezakken, 3 pic. goeniegaren, 50 kn. wijn, *J. Cezard en co.*
40 kn. wijn, 10 do. rood garen, uit entrep. *C. Bahre en G. Kinder.*
25 vn. teer, uit entrep. *Tandel en Stichaus.*
8 bn. zakken, *van Slooten, Morgan en co.*
20 kn. wijn, 25 do. rhijnwijn, 300 keld. genever, 12 vs. kruid, 10 do. meel, 4 md. suiker, 2 kn. glaswerk, 202 keld. arak, 10 legg. do. 1 vt. mizao, 2 bn. kurken, 1 kt. speelkaarten, uit entrep. *Agenten.*

Naar Nederland per Ned. schip *Jan Daniel*, gez. Hagers, agt. Metzendorff, Wilmans en co.

227 kn koper geld, 4 do gouv. goederen, *Gouvernement.*
100 pic. tin, 499 do thee, *N. H. M.*
4057 pic. rijst, 142 do. rotting, 7503 do. gaba, *Agenten.*

Naar China per Oostenr. schip *Lorenzo*, gez. Peschiek, agt. Maclaine, Watson en co.

8600 pic. rijst, 6 do. benl. kalk, 87 do. glas, *Agenten.*
90 pic zwavel, *Koe Tjopsam.*
4410 ps. sp. matten, div. *Chinezen.*

Naar Macasser, Timor Koepang en de Moluccos via Samarang en Soerabaija per N. I. stoomb. *Ambon*, gez. Bosch, agt. W. Cores de Vries.

580 boss ijzer, 49 stav. do. 485 coll gouv. goederen, eenige marine do 30 kn amphioen, *f* 300,000 zilv. munt, *Gouvernement.*
2 kn. manufact, *B. van Leeuwen en co.*
37 vn. messen, 105 ks. cognac, 20 do. wijn, 18 do provisien, 10 vn. meel, 1 kt spiegels, *Cassalette en co.*
100 keld genever, 7 kn. rood katoen, 1 do. madapoll., 2 do. liminissen, uit entrep. *Maclaine, Watson en co.*
1 kt manufact, 1 do. cotonetten, 2 do doeken, 1 do. ginghams, 2 do. gedr. katoen, uit entrep. *Tandels en Stichaus.*
10 kn. sigaren, uit entrep. *Purvis en co.*
1 kt zilverwerk, 3 do. diversen, uit entrep. *Tiedeman en van Kerchem.*
1 kt doeken, 1 ijzeren kist, 2 pijp. madera, 12 kn. wijn, 6 do. provisien, 7 do. manufact, uit entrep *E Moormann en co*
50 md. min. water, uit entrep. *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
1 kt. lastings, 9 do. manufact., 29 bn. koffij, 2 do. gedr. katoen, *C. Bahre en G. Kinder.*
2 vn. koperdraad, *G. Wilson en co.*
5 kn manufact., uit entrep. *Busing, Schröder en co.*
22 kn. wijn, 1 do. provisien, *L. Platon en co.*
4 kn. champagne, uit entrep. *Bornand en co.*
4 paarden, *Morgan, Melbourn en co.*
2 kn. chitzen, *Said Abd Aljdiet.*
1 kt. schrijfbehoeften, *Reynst en Vinju.*
5 coll regalen, 5 vn. spek, 7 do. bier, 13 keld. genever, 4 vn. vleesch, 8 kn. wijn, 8 vn. boter, uit entrep. *Agenten.*
1 kt. doeken, *Han Hoaijdjian.*
2 kn. sarongs, 1 do hoeden en modewaren, 1 do. woll. modewaren en kramerijen, 1 do. lederwerk, 2 do. modewaren, 1 do. voeten banken, *Gumprich en Strauss.*
10 coll. passagiersgoed, *Gouijn.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 15 tot en met den 17 Junij 1859.

Met het Ned. Ind. Stoomschip Banka Kapt. W. Vogel de hh. Roodzant Luit. ter zee, H. M. van Dorp, Fransen van der Putte en familie, 1e Luitenant, van der Heijden, de jongen heer van der Zweep en Z. M. troepen van Soerabaija en Samarang.

Vertrokken Passagiers van Batavia,

van den 15 tot en met 17 Mei 1859.

Met Ned. Ind. Stoomschip Oenarang, Kapt. S. van Hulsteijn, de hh. Schultze en Varkevisser, Mevrouwen Brandon, van Gent, Hombracht, de Weduwe Moser en dochter naar Samarang.

Met de Ned. Ind. Bark Ararat, Kapt. Steendam, de hh. G. Nareth en zoon en A. N. Navazard naar Samarang.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.